DÜNYA PAMUKLU PANTOLON PAZARI VE TÜRKİYENİN YERİ

THE MARKET OF COTTON TROUSERS IN THE WORLD AND TURKEY

Ahmet ÖZBEK[1]

ABSTRACT

Turkey is significant country to produce cotton. Producing of cotton is provided that Turkey becomes important producer of trousers. Marketing of cotton trousers in the world occur two kinds of countries. First type of them there is low production cost such as, China, Bangladesh and Vietnam. Second type of them is such as Germany, Italy and France. They are produced products in abroad and then they sell this product with their brands all over the world. Distance is important for trade. Otherwise, there are many changes for marketing of cotton trousers after 2005 in the world. Chine and Bangladesh have increased and Turkey, Mexico, Belgium and Hong Kong have also decreased their portion in this market.

Key words: cotton trousers, export, import

ÖZET

Türkiye, önemli bir pamuk üreticisi ülkedir. Pamuk, Türkiye'yi dünyanın önemli bir pamuklu pantolon tedarikçisi olmasını sağlamıştır. Dünya pamuklu pantolon pazarı iki tip ülkeden oluşmaktadır. Birinci tip ülkeler; Çin, Bangladeş ve Vietnam gibi düşük maliyetle üretim yapan ülkelerdir. İkinci tip ülkeler ise; Almanya, İtalya ve Fransa gibi maliyetleri düşürmek için yurt dışında üretim yapıp kendi markalarıyla ihracat yapan ülkelerdir. Pazara yakınlık ticareti önemli şekilde etkilemektedir. Ayrıca Dünya, pamuklu pantolon pazarı 2005'ten itibaren önemli değişime uğramıştır. Pazarda Çin ve Bangladeş gibi ülkelerin paylarını önemli oranda artış Türkiye, Meksika, Belçika ve Hong Kong gibi ülkelerin paylarında ise azalış eğilimi vardır.

Anahtar kelimeler: pamuklu pantolon, ihracat, ithalat,

[1] Marmara Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Tekstil Eğitim Bölümü, İstanbul, Türkiye **aozbek@marmara.edu.tr**

1. DÜNYADA VE TÜRKİYEDE HAZIR GİYİM SANAYİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

Giyinme, insanoğlunun var oluşuyla onun bir ihtiyacı olarak ortaya çıkan bir gereksinimidir. İlkel yaşamda giyinme ihtiyacı insanların kendilerinin ürettiği materyallerle karşılanırken günümüz de modern toplumlar da insanların kendi işlerinde uzmanlaşmasıyla birlikte; giysi üretimini de bir iş kolu haline getirmiş ve bu alanda uzmanlaşma başlamıştır. İnsanlar giyim ihtiyaçlarını karşılamak için giysini üretmek yerine, giysi üreten ve bu alanda uzmanlaşmış işletmelerden giysi tedarik ederek daha ekonomik bir şekilde bu gereksinimini giderme imkânına kavuşmuştur. Bu durumda daha fazla giysi talebine yol açarak hazır giyim sektörünün oluşumuna neden olmuştur(Çekiç, 2004).

Tekstil ve Hazır Giyimin bir sektör olarak ortaya çıktığı yer Avrupa ülkeleri ve Kuzey Amerika'dır. II. Dünya Savaşının sonucuna kadarda bu ülkeler Tekstil ve Hazır giyim üretimlerini ellerinde tutmuşlardır fakat II. Dünya Savaşından sonra başta Japonya olmak üzere Uzakdoğu ve Doğu Avrupa ülkeleri ortaya çıkarak; tekstil ve hazır giyim üretimini Avrupa ülkeleri ve Kuzey Amerika'dan bu ülkelere doğru kaymasını sağlamışlardır. Üretimin Avrupa ülkeleri ve Kuzey Amerika'dan kaymasının temel nedenleri arasında 1950'li yıllarda Avrupa ülkeleri ve Kuzey Amerika'dan önemli oranda teknoloji transferinin yapılması, bu ülkelerin ekonomik gelişimlerini gelişmiş ülkelere ihracat üzerine kurmaları ve ucuz işgücüne sahip olmalarıdır. Yeni ülkelerinde katılımı tekstil ve hazır giyim sektörlerinde rekabetin artmasına neden olmuş(Kılınç, 2003).

ABD, Japonya, Fransa, İtalya ve Almanya gibi geleneksel tekstil ve giysi imalatçıları, bu sektörlerdeki istihdam ve yatırımları azaltarak yatırımlarını tasarım, teknik gelişmeler, ürün geliştirme ve yüksek kaliteli ürünlere odaklamışlar ve basit tekstil ve giyim ihtiyaçlarını ithalat yoluyla sağlama yoluna gitmişlerdir. Bu durum tekstil ve hazır giyim üretimine yeni giriş yapan ülkelere de fırsat sağlamıştır. Bu ülkelerin ithalatları üretici ülkelerin ihracat artışlarını belirleyen unsurlarla ortaya çıkmıştır(Li ve Diğ., 2003).

1970'li yıllarda Türkiye'nin tekstil ve hazır giyim için elindeki en önemli hammaddesi bol ve kaliteli Türk pamuğuydu. Türkiye, tekstil ve hazır giyim pazarında pamuk üreticisi ve ihracatçısı olarak yerini aldı. Türkiye'de pamuk tarımına dayalı olarak, büyük bir dokuma sanayi gelişti. Gelişen tekstil ve hazır giyim sanayisiyle önce pamuklu tekstil ürünleri ihracatına daha sonra ise pamuklu hazır giyim ürünleri ihracatıyla devam eden tekstil ve hazır giyim ihracatıyla günümüze kadar geldi(Keleş, 2000).

2. DÜNYA PAMUKLU DOKUMA PANTOLON PAZARI

Birleşmiş Milletler ticaret İstatistikler Birimi verilerine göre derlenen aşağıdaki tabloya göre; ABD, dünyanın en büyük pamuklu dokuma pantolon pazarı durumundadır. ABD'den sonra dünyanın en büyük pamuklu dokuma pantolon pazarları Almanya, İngiltere, Fransa, Hong Kong, Japonya, İtalya, İspanya, Belçika, Hollanda, Kanada, Danimarka, Avusturya, İsviçre, Güney Kore, İsveç, Rusya Federasyonu, Çin, Çek Cumhuriyeti ve Norveç'tir. Adı geçen ülkeler dünya pamuklu dokuma pantolon ithalatını belirleyen ülkelerdir çünkü bu ülkelerin yapmış olduğu ithalat ihracatçı ülkelerin ihracat miktarını belirlemektedir.

Ülkelere Göre Dünya Pamuklu Dokuma Pantolon İthalatı

		2007	2006	2005	2004	2003	2002
	Ülkeler	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**
1	ABD	11.556.560.202	11.652.292.949	11.484.680.095	10.645.967.498	10.619.596.058	9.897.180.744
2	Almanya	4.128.092.000	3.779.503.000	3.602.951.000	3.406.600.000	3.069.817.000	2.600.565.000
3	İngiltere	2.221.248.475	2.121.298.096	2.021.676.719	1.891.739.984	1.714.547.164	1.386.506.329
4	Fransa	2.376.870.532	2.111.366.813	2.087.266.663	1.981.106.516	1.760.379.480	1.399.696.387
5	Hong Kong	2.212.544.487	2.071.915.247	1.866.944.414	1.441.545.919	1.381.873.716	1.529.504.204
6	Japonya	1.833.976.000	1.893.053.604	1.823.644.265	1.756.229.088	1.529.819.218	1.307.041.473
7	İtalya	1.976.115.061	1.792.496.331	1.702.830.646	1.340.525.325	1.076.606.700	913.505.312
8	İspanya	1.837.985.000	1.487.119.713	1.260.492.199	998.399.004	724.357.992	518.086.944
9	Belçika	1.222.581.219	1.100.374.073	1.084.559.437	940.594.933	909.804.611	810.003.294
10	Hollanda	1.134.260.075	1.078.821.439	909.249.543	892.837.347	832.444.143	651.412.854
11	Kanada	901.240.072	868.439.593	802.412.752	680.598.383	562.893.614	460.735.773
12	Danimarka	570.334.000	572.290.428	517.325.101	472.190.819	379.618.804	272.980.400
13	Avusturya	586.037.266	502.806.306	477.633.073	415.342.098	369.330.998	294.131.804
14	İsviçre	580.372.021	540.750.387	555.029.510	516.939.270	470.423.157	362.360.789
15	Güney Kore	515.337.313	455.891.884	353.687.399	281.501.915	246.583.047	216.831.010
16	İsveç	459.781.976	395.595.421	415.327.218	398.554.575	332.496.440	260.320.104
17	Rusya	313.073.683	156.304.152	83.311.349	69.589.376	48.440.152	58.805.215
18	Çin	307.962.565	236.504.642	208.968.935	150.687.430	125.937.052	132.647.776
19	Çek Cumh.	285.858.271	262.837.624	272.356.599	152.131.197	67.835.397	64.097.299
20	Norveç	266.015.447	242.484.081	228.087.219	213.971.167	180.396.421	150.959.156
İlk 20 Ülke Toplamı		35.286.245.665	33.322.145.783	31.758.434.136	28.647.051.844	26.403.201.164	23.287.371.867

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir. 2007 verileri http://www.trademap.org 'den alınmıştır.

Pamuklu dokuma pantolon ithalatının büyük kısmını oluşturan ilk onbeş pazar aşağıdadır.

ABD

Dünya tekstil ve hazır giyim ticaretinde meydana gelen değişim ABD'nin hazır giyim ana üreticisi olma özelliğini kaybetmesine neden olmuştur. Hazır giyim ihtiyacını ithalatla karşılamaya başlayan ABD, dünyanın en büyük hazır giyim pazarı haline gelmiştir. ABD'nin yapmakta olduğu ithalat ise, ihracatçı ülkelerin ihracat oranının önemli ölçüde etkilemektedir.

ABD'li firmalar bu yeni duruma uyum sağlamak için marka yönetim şirketlerine dönüşerek üretimlerini ülke dışında yapmaya yönelmiş durumdadırlar. Üretim yerini seçerken, pazara yakın ve kapasitesi yüksek olan tedarikçileri tercih etmektedirler. ABD pazarında başarılı olabilmek için pazara yakınlık ve uygun kapasite tedarikçiler için daha da önemli olacak; çünkü perakendeciler daha az tedarikçi ile ilişki kurmak ve daha hızlı bir ulaşım zincirini istemektedir. ABD hazır giyim pazarında, 2005 yılıyla birlikte kotaların kaldırılmasıyla, Asya ülkeleri özellikle; Çin, Hindistan ve Pakistan, ABD pazarında önemli ölçüde kazançlı duruma gelmişlerdir. Bu ülkeler ABD pazarına uzak olmaları nedeniyle sahip oldukları dezavantajlarını ulaştırma maliyetlerini düşürerek ve bağlantılarını güçlendirerek bu pazarda avantaja dönüştürmeyi başarmışlardır. ABD pazarında perakende kanalları: büyük mağazalar, özel mağazalar, milli zincirler, toptancılar, mağazasız perakendeciler ve direk pazarlama şeklindedir. Direk pazarlama, kataloglama, internetten satış, tv den satış ve kapıda satış gibi seçenekleri içerir. Birçok müşteri internetten alış veriş yapsa da halen çoğunluk mağazalardan alış veriş yapmayı tercih etmektedir. Moda akımındaki değişimler, ekonomi, ortalama gelir ve diğer faktörler ABD'deki farklı perakende kanallarındaki başarıyı etkilemektedir(Huffman, 2005).

ABD'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Meksika	2.834.483.331	3.145.404.704	2.657.879.597	2.240.019.419	1.682.063.024	1.208.323.824
Hong Kong	684.492.777	713.423.794	751.159.581	751.862.806	712.948.457	669.863.099
Dominik C.	678.475.499	750.596.809	656.842.643	678.607.264	610.851.244	441.144.768
Çin	377.297.231	320.352.752	355.543.080	392.559.617	369.679.902	285.184.397
Bangladeş	340.606.735	355.164.605	337.323.309	287.970.417	256.087.794	163.986.026
Endonezya	263.619.949	216.419.408	256.180.454	232.235.052	218.441.607	194.851.347
Filipinler	246.654.311	271.792.591	266.032.104	216.172.157	205.581.667	158.214.157
Kamboçya	220.143.301	286.036.700	241.009.714	126.308.105	43.632.337	0
Sri Lanka	203.123.554	190.354.398	179.070.540	163.245.249	161.956.000	126.733.557
Türkiye	199.558.684	207.718.722	129.228.307	95.815.283	63.082.870	49.341.781
Mısır	186.783.185	186.025.469	125.287.213	93.180.062	67.310.790	54.035.572
Nikaragua	186.515.850	170.242.318	147.878.485	125.803.714	98.859.363	82.243.316
Makao	130.394.715	131.778.193	100.412.432	82.616.301	79.279.107	61.033.676
Hindistan	102.285.984	91.284.928	72.835.262	69.364.046	48.821.756	42.959.876
Pakistan	87.591.490	95.173.142	76.652.669	81.989.025	55.710.216	33.364.176
Vietnam	912.333	1.825.416	756.439	833.783	675.575	1.043.353
İlk 16 Ülk. Top	6.742.938.929	7.133.593.949	6.354.091.829	5.638.582.300	4.674.981.709	3.572.322.925
Genel Top	9.472.031.141	9.776.759.682	8.596.108.995	7.711.840.261	6.431.972.147	5.065.118.699

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 yılları arasında ABD'nin pamuklu pantolon ithalatına bakıldığında; Meksika'nın pazarda hâkim konuma sahiptir. Ayrıca; Meksika, Hong Kong ve Dominik Cumhuriyeti'nin ana tedarikçiler olduğu görülmektedir. Bu ana tedarikçileri Çin ve Bangladeş'in izlediği görülmektedir. Türkiye'nin ihracatının artmakla birlikte ana ithalatçılardan biri olmadığı görülmektedir.

ABD'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Meksika	1.780.605.283	2.061.327.849	2.460.646.424	2.664.614.232	2.616.569.451	2.830.224.191
Çin	1.805.437.332	1.297.556.453	1.095.781.567	306.235.898	310.822.571	370.931.556
Bangladeş	1.083.539.271	916.098.429	552.765.022	329.455.209	251.224.847	323.218.455
Hong Kong	676.848.780	851.724.207	892.549.242	827.804.596	713.447.740	793.804.017
Vietnam	659.843.260	551.820.824	436.071.893	385.828.154	569.923.600	159.187.605
Endonezya	535.579.849	564.962.474	432.313.344	303.516.936	281.240.668	223.365.944
Kamboçya	514.991.722	483.334.164	463.087.878	388.139.478	403.029.208	298.052.571
Hindistan	483.209.344	393.555.972	279.472.281	171.206.611	124.285.624	137.170.339
Sri Lanka	390.455.150	360.851.890	290.546.150	215.755.656	166.401.095	179.246.758
Mısır	327.499.983	294.995.252	231.777.312	220.901.672	204.493.723	165.819.791
Pakistan	323.878.981	252.147.488	188.241.600	130.085.072	94.108.068	87.392.961
Makao	313.219.604	284.021.607	244.779.243	150.804.995	160.195.323	137.398.842
Nikaragua	242.235.624	248.705.282	237.416.191	224.338.404	202.451.670	182.774.760
Filipinler	215.967.818	309.198.644	283.876.501	266.460.152	299.049.995	277.437.726
Dominik C.	213.668.609	358.950.843	436.758.510	562.574.801	654.868.880	711.406.197
Türkiye	74.213.163	97.775.861	167.329.570	194.865.441	197.842.641	183.326.878
İlk 16 Ülk. Top	9.641.193.773	9.327.027.239	8.693.412.728	7.342.587.307	7.249.955.104	7.060.758.591
Genel Top	11.556.560.202	11.652.292.949	11.484.680.095	10.645.967.498	10.619.596.058	9.897.180.744

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

ABD'nin pamuklu pantolon ithalatı 2001 ve 2007 yılı dışında 1996'dan itibaren artış göstermiştir. ABD pamuklu pantolon pazarında; Çin, 2005 yılına kadar önemli bir tedarikçi ülke değilken ihracat payını üç kat artırarak pazarın en büyük ikinci tedarikçisi

durumuna gelmiştir. Meksika 2000 yılına kadar hâkim tedarikçi iken bu yıldan itibaren her yıl ihracatında düzenli düşüş yaşamış ve 2006 yılına kadar pazarın en büyük payına sahipken yerini Çin'e bırakmıştır. Bangladeş 2003 yılından itibaren göstermiş olduğu performansla pazarın üçüncü büyük tedarikçisi durumundadır. Pazarda Hong Kong, Meksika ve Dominik Cumhuriyeti'nin payları azalırken Çin, Bangladeş ve Vietnam'ın ihracatı artmaya devam etmektedir. Türkiye'nin pazardaki payı 2003 yılından itibaren azalmaya başlamış olup çok düşük bir paya sahiptir.

ALMANYA

Alman giyim sektörü üretimi, yıllar itibariyle azalan bir seyir izlemektedir. Bu durum Almanya'nın giysi ihtiyacının yıllar itibariyle artan oranda ithalatla karşılamasına yol açmakta ve ABD'den sonra dünyanın ikinci büyük giysi ithalatçısı durumuna gelmesine neden olmuştur(Berlin Müşavirliği, 2005). Almanya'da hazır giyim üretimi KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilmektedir. Alman hazır giyim işletmeleri pazar paylarını koruya bilmek için üretimin daha düşük işçilik maliyetlerinin bulunduğu ülkelere yöneltmekte Almanya içinde hazır giyim üretimi azaltmaktadır. Almanya hazır giyim perakende sektörü Avrupa'nın en büyük pazarıdır ve 2006'da 50 milyar dolara yaklaştığı tahmin edilmektedir. Almanya'da hazır giyim perakende sektörünün yapısı değişmektedir. Bu değişim bağımsız mağazaların hazır giyim perakende satışları azalırken, ürün satış zincirleri, çok katlı mağazalar, hiper marketler ve katalogla satış yapan mağazaların payları artmaktadır(İtkib, 2008). Almanya ayrıca dünyanın ikinci en büyük pamuklu dokuma pantolon pazarıdır.

Almanya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Türkiye	337.817.000	262.891.000	216.943.616	212.651.000	184.645.440	202.571.592
İtalya	312.782.000	263.784.000	318.485.024	378.911.008	428.220.976	558.012.560
Tunus	176.437.000	152.575.000	169.512.768	180.843.000	174.612.816	183.116.688
Bangladeş	151.277.000	128.777.000	73.684.304	72.072.000	53.344.169	30.658.673
Polonya	142.468.000	135.321.000	156.624.736	162.909.000	150.460.436	143.695.164
Hong Kong	136.026.000	124.016.000	150.476.848	174.503.000	191.142.632	194.220.768
Romanya	121.855.000	95.694.000	79.652.012	66.275.000	59.178.254	40.678.198
Pakistan	88.564.000	79.553.000	66.337.211	76.506.000	66.338.560	61.547.280
Çin	73.234.000	54.691.000	71.328.356	80.319.000	82.520.948	127.061.968
Makao	62.900.000	54.601.000	60.435.368	59.366.000	73.236.852	69.914.718
Hollanda	56.306.000	44.292.000	67.483.611	41.644.000	31.233.048	26.806.233
Çek Cumh.	35.688.000	28.279.000	25.833.762	23.957.000	20.646.972	32.273.545
Bulgaristan	24.608.000	13.435.000	16.955.413	16.678.000	11.774.361	11.017.025
Endonezya	14.444.000	14.083.000	17.622.786	17.003.000	15.068.550	17.192.754
Ukrayna	9.130.000	6.241.000	4.035.810	2.990.000	2.844.036	2.220.484
İlk 15 Ülk. Top	1.743.536.000	1.458.233.000	1.495.411.625	1.566.627.008	1.545.268.050	1.700.987.650
Genel Top	2.320.675.000	1.953.867.000	2.100.615.616	2.265.067.008	2.261.212.288	2.495.640.064

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Almanya'nın 1996–2001 dönemi pamuklu pantolon ithalatına bakıldığında; Türkiye'nin 1997 yılı dışında düzenli artan bir ihracat performansıyla 2001 yılında Almanya'nın birinci tedarikçi ülkesi durumundadır. İtalya ise Türkiye ile ters orantılı olarak devamlı azalan bir ihracat performansıyla 2001 yılına kadar birinci tedarikçi ülkeyken ikinci tedarikçi durumuna düştüğü, Tunus'un ihracatının dalgalı bir seyir izlemekle önemli bir tedarikçi olduğu Bangladeş'in düzenli bir şekilde ihracatını artırdığı görülmektedir. Çin'in ihracatının inişli çıkışlı bir seyir izlemekle birlikte ana tedarikçi ülke durumunda olmadığı görülmektedir.

Almanya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**
Çin	910.484.000	502.200.000	530.717.000	170.838.000	114.244.000	74.199.000
Türkiye	568.135.000	520.635.000	583.704.000	583.260.000	524.829.000	434.372.000
Bangladeş	448.787.000	440.149.000	318.497.000	378.292.000	275.818.000	162.631.000
Tunus	277.586.000	243.031.000	226.944.000	226.722.000	221.107.000	196.434.000
İtalya	245.612.000	247.495.000	297.933.000	272.916.000	307.662.000	326.468.000
Romanya	220.180.000	268.022.000	263.140.000	269.272.000	215.896.000	159.239.000
Pakistan	173.675.000	138.006.000	114.743.000	106.988.000	113.401.000	102.599.000
Hong Kong	129.914.000	271.918.000	141.934.000	185.033.000	146.048.000	142.031.000
Hollanda	115.421.000	115.130.000	106.500.000	77.506.000	87.594.000	101.097.000
Çek Cumh.	111.513.000	124.980.000	41.880.000	94.955.000	109.200.000	57.801.000
Polonya	105.899.000	115.503.000	143.497.000	155.285.000	155.317.000	134.960.000
Bulgaristan	52.685.000	66.585.000	55.961.000	53.448.000	43.442.000	29.508.000
Endonezya	52.349.000	53.329.000	39.957.000	34.155.000	37.720.000	22.566.000
Makao	45.453.000	73.176.000	64.765.000	79.969.000	82.615.000	75.543.000
Ukrayna	45.068.000	40.188.000	31.984.000	27.394.000	19.005.000	11.836.000
İlk 15 Ülk. Top	3.502.761.000	3.220.347.000	2.962.156.000	2.716.033.000	2.453.898.000	2.031.284.000
Genel Top	4.128.092.000	3.779.503.000	3.602.951.000	3.406.600.000	3.069.817.000	2.600.565.000

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Almanya'nın 1999 yılı dışında pamuklu pantolon ithalatı düzenli bir artış seyretmektedir. Almanya pazarında; Çin, 2005 yılına kadar önemli bir tedarikçi ülke değilken ihracatını üç kat artırarak pazarın birinci tedarikçisi durumuna yükselmiştir. Almanya pazarında İtalya ve Tunus paylarını Çin ve Bangladeş'e bırakmak zorunda kalmıştır. Almanya'nın önemli tedarikçilerinden Türkiye ise 2003 yılından 2007 yılına kadar pazardaki payı iniş çıkışlar gösterse de önemli oranda değişmemiş olup Almanya'nın en önemli tedarikçisi durumunu 2007 yılında Çin'e bırakmak zorunda kalmıştır.

İNGİLTERE

İngiltere, tekstil ve hazır giyim sektörünün doğduğu ülkedir. Küreselleşme, artan maliyetler gibi değişen dünya ekonomisinin bir sonucu olarak, tekstil ve hazır giyim İngiltere'de gelişmemiş ve 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren İngiltere moda ve hazır giyim endüstrisinin üretim ayağı yurtdışına kaymaya başlamıştır. Bu gelişmenin başlıca nedenleri: yurtdışında daha düşük olan üretim maliyetleri, küreselleşmeyle karı artıracak dış pazar bilgilerine rahat ulaşılması, markalaşma ve tasarımın öneminin artmasıdır. Bu eğilim çerçevesinde, büyük ölçekli üreticiler İngiltere pazarından büyük ölçüde çıkmıştır. Günümüzde, ithal ürünler neredeyse pazarın tamamını oluşturmaktadır. Ancak, geleneksel ithalat anlayışı dışında, bu ürünlerin önemli kısmı İngiliz işletmelerinin etiketini taşımakta, yurt dışında üretilmelerine rağmen, tasarımları, pazarlamaları ve asıl katma değerini oluşturan faaliyetlerin getirisi büyük ölçüde İngiliz işletmelerinde kalmaktadır(İtkib, 2007).

İngiltere'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Hong Kong	173.951.643	168.277.018	208.941.100	188.669.000	193.716.112	199.158.064
Türkiye	126.570.922	81.062.622	43.010.455	33.382.590	18.243.522	19.417.963
Belçika	97.871.139	88.030.326	77.198.793	0	0	0
Bangladeş	75.316.798	49.719.501	20.917.778	12.424.306	12.547.486	10.647.765
Fas	61.753.719	72.845.326	70.655.990	57.805.787	57.837.752	46.321.980
İtalya	52.941.873	47.530.465	54.474.507	70.084.544	54.574.576	47.238.088
Çin	50.877.834	33.889.621	19.291.715	15.230.480	15.692.206	20.694.576
Pakistan	50.016.684	37.264.427	30.610.956	21.735.854	23.506.381	23.850.613
Fransa	47.010.327	47.303.456	44.393.792	35.846.484	36.236.968	28.957.929
Sri Lanka	44.689.730	49.571.124	34.656.486	16.492.712	9.965.215	10.329.775
Hollanda	40.529.093	38.974.821	73.239.407	74.736.318	50.938.548	25.765.026
Almanya	40.427.503	48.921.099	40.697.243	35.976.990	27.439.673	19.593.821
Hindistan	29.048.671	20.442.780	17.278.778	15.534.982	14.115.629	16.586.560
Endonezya	16.703.180	11.759.053	10.328.648	7.489.806	6.468.109	2.201.512
Romanya	12.585.149	9.295.657	3.424.297	3.076.941	2.971.742	2.066.041
İlk 15 Ülk. Top	920.294.265	804.887.296	749.119.945	588.486.794	524.253.919	472.829.713
Genel Top	1.160.906.081	1.038.439.605	964.667.695	792.572.448	778.699.136	679.888.848

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 yılları arasında İngiltere'nin pamuklu pantolon pazarına bakıldığında; Ana tedarikçilerin Hong Kong, Türkiye, Belçika ve Bangladeş olduğu görülmektedir. Çin'in ana tedarikçi bir ülke durumda olmadığı görülmektedir.

İngiltere'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	449.380.595	261.925.109	337.248.046	57.205.834	71.761.035	51.430.231
Türkiye	284.959.733	228.302.470	259.299.296	236.949.666	224.631.861	193.371.857
Bangladeş	256.973.114	280.492.412	195.564.991	226.559.960	147.201.066	82.015.213
İtalya	137.105.424	137.568.768	136.637.916	130.042.979	113.504.808	89.327.888
Sri Lanka	124.006.615	127.416.812	103.440.444	114.325.920	85.487.728	55.680.433
Hong Kong	117.071.422	233.442.097	176.174.843	255.772.465	275.324.798	222.106.606
Pakistan	108.450.616	97.695.257	82.737.746	84.607.679	82.813.014	66.430.518
Hindistan	90.965.277	81.082.915	56.502.772	33.766.806	35.346.095	33.625.598
Fransa	77.720.591	106.491.695	86.779.869	123.984.628	81.334.467	49.753.658
Hollanda	70.221.517	56.448.866	44.423.743	43.279.170	34.764.490	34.774.803
Endonezya	64.067.560	42.055.811	23.275.300	17.013.788	18.239.882	16.593.363
Almanya	63.923.010	64.278.175	68.225.168	59.196.359	57.110.237	51.612.277
Belçika	58.457.170	88.859.267	103.158.642	91.650.274	86.106.372	76.218.008
Fas	41.614.907	46.263.380	68.226.587	82.723.041	67.668.454	67.665.542
Romanya	22.645.282	9.875.296	14.394.904	21.537.270	16.982.819	15.324.966
İlk 15 Ülk. Top	1.967.562.833	1.862.198.330	1.756.090.267	1.578.615.839	1.398.277.126	1.105.930.961
Genel Top	2.221.248.475	2.121.298.096	2.021.676.719	1.891.739.984	1.714.547.164	1.386.506.329

İngiltere pamuklu pantolon ithalatı 1996 yılından 2007 yılına kadar düzenli şekilde artış göstermiş olup İngiltere pazarında; Hong Kong ve Belçika pazardaki paylarını önemli oranda kaybetmiş olup Çin, 2005 yılında 2004 yılına göre beş kat artırarak İngiltere'nin birinci tedarikçisi durumuna gelmiştir. Türkiye, İngiltere'nin ikinci tedarikçisi durumunda olmasına rağmen ihracatı 2003–2007 yılları arasında ihracatı aynı düzeyde devam etmiştir. Bangladeş İngiltere'nin üçüncü tedarikçisi durumuna düzenli şekilde artan ihracatıyla erişmiştir.

FRANSA

Fransa, tekstil ve hazır giyim sektöründe dünyanın önde gelen ülkesidir(Anonim, 2007). Küresel hazır giyim sektöründe oluşan uluslar arası rekabetten dolayı üretim yurt dışına kaymış olup işletmeler genellikle moda, marka ve tasarım alanında faaliyet göstermektedirler. Bu durumda sektör küçülmeye gitmiş olup işletmeler katma değeri yüksek ürünler olan teknik tekstil üretimine yönelmişlerdir(Anonim$_b$, 2008). Avrupa Birliği'nin Çin'e uyguladığı kota miktarlarını her yıl arttırması, hazır giyim sektöründe Çin'in payı artırmaktadır(Anonim, 2007).

Fransa hazır giyim perakende sektörünü son yıllarda büyük miktarlardaki dağıtım, fiyat indirimleri ve zincir mağazaların kendi markaları ile satışları şekillendirmektedir. Hazır giyim sektöründe küçük olan bağımsız mağazalar, büyük zincir mağazalar, hipermarketler ve indirim mağazaları karşısında zor zamanlar geçirmekte ve pazar payı kaybetmektedirler. Bunun sebeplerinden birisi, büyük mağazaların daha uygun fiyatlarla ürünler sunabilmesidir. Söz konusu mağazalar, tedarikçilerden büyük miktarlarda satın alım yaptıkları için pazarlık güçlerini kullanarak daha düşük fiyatlardan alım yapmaktadırlar(Anonim$_b$, 2008). Fransa'da hazır giyim ürünlerinin %26'sı uzmanlaşmış zincir mağazalarda, %19'u bağımsız butiklerde, %15'i de hiper-süpermarketlerde satılmaktadır(Anonim$_c$, 2009).

Fransa'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Tunus	321.369.661	281.403.203	280.014.208	316.185.872	295.799.984	300.046.984
Fas	230.130.657	194.326.936	200.756.608	229.092.352	215.725.720	220.296.288
Türkiye	70.533.157	61.120.902	63.139.408	67.837.855	34.340.134	18.532.427
İtalya	58.316.366	58.250.919	58.244.676	64.417.162	63.966.124	60.243.094
Çin	56.297.550	31.131.612	39.296.798	28.566.963	32.703.452	24.178.238
Bangladeş	54.513.398	39.754.898	26.919.165	20.049.362	16.911.639	14.695.058
Belçika	46.387.978	38.027.517	37.508.648	58.627.592	61.645.162	57.057.599
Hindistan	37.020.279	28.742.650	27.284.682	22.523.863	16.264.239	15.303.149
Pakistan	36.117.454	32.244.728	36.362.913	33.219.471	28.862.627	28.753.096
İngiltere	28.114.740	26.910.388	17.492.457	14.559.849	18.884.028	24.088.714
Madagaskar	26.145.186	36.992.183	29.102.374	31.469.898	20.189.978	19.024.021
Almanya	19.740.328	14.764.805	10.850.637	11.282.139	13.950.480	12.389.744
Romanya	13.957.056	7.435.195	5.541.044	4.012.827	3.139.218	3.026.188
Vietnam	5.883.584	4.340.393	7.312.964	6.180.817	2.959.957	2.633.694
Çek Cumh.	789.076	864.182	1.328.655	1.310.609	810.535	88.115
İlk 15 Ülk. Top	1.005.316.470	856.310.511	841.155.237	909.336.631	826.153.277	800.356.409
Genel Top	1.285.650.611	1.119.386.628	1.110.379.136	1.215.589.952	1.103.113.760	1.026.396.384

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 döneminde Fransa pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Tunus ve Fas'ın ana tedarikçi ülke durumunda olmakla dalgalanma gösterdiği bu dalgalanmanın Fransa'nın toplam ithalatından kaynaklandığı, Türkiye'nin ihracatının dalgalanma göstermekle birlikte artış eğiliminde olduğu, Çin ve Bangladeş'in pazar paylarını artırdığı görülmektedir.

Fransa'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	552.718.647	282.496.995	248.992.708	68.262.416	48.833.080	44.896.738
Tunus	310.297.754	278.370.009	315.186.786	350.601.818	348.843.580	309.750.402
Fas	220.323.237	210.403.442	233.882.258	257.265.316	253.711.927	240.056.042
Belçika	200.778.478	207.764.280	221.500.497	184.156.513	94.321.877	55.144.936
İtalya	187.455.375	173.747.724	186.368.450	177.737.786	138.428.628	87.818.384
Bangladeş	163.488.340	162.983.912	123.820.092	126.835.788	93.594.662	68.361.904
Türkiye	107.912.050	99.136.797	109.114.030	143.938.710	87.802.959	99.412.249
Pakistan	87.090.842	73.118.081	66.981.702	60.848.538	55.515.989	40.084.047
Hindistan	81.818.973	78.130.227	68.096.571	44.666.130	41.454.622	44.177.664
Almanya	47.227.220	43.410.564	39.902.590	106.800.901	39.171.192	27.263.418
İngiltere	43.544.735	42.692.391	46.112.756	59.228.928	31.974.821	19.485.733
Romanya	36.300.547	38.362.007	45.554.077	50.828.606	33.614.729	22.738.546
Çek Cumh.	34.092.153	27.603.218	17.348.898	1.221.548	735.132	1.044.637
Vietnam	27.543.836	24.455.560	10.079.855	14.420.989	7.268.752	6.386.968
Madagaskar	23.636.257	22.786.936	21.435.090	24.622.536	17.532.317	16.063.061
İlk 15 Ülk. Top	2.124.228.444	1.765.462.143	1.754.376.360	1.671.436.523	1.292.804.267	1.082.684.729
Genel Top	2.376.870.532	2.111.366.813	2.087.266.663	1.981.106.516	1.760.379.480	1.399.696.387

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Fransa'nın 2002–2007 döneminde pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Çin'in 2005 yılıyla birlikte ihracatını önemli oranda artırarak 2006 yılında birinci tedarikçi ülke durumuna yükseldiği, Tunus'un 2005 yılından itibaren ihracatının azalma eğilimine girerek ikinci tedarikçi ülke durumuna düştüğü, Fas'ın ihracatının dalgalı bir seyir izlemekle birlikte azalma eğiliminde olduğu, Türkiye ihracatının dalgalı bir seyir izlemekle birlikte arttığı fakat üçüncü tedarikçi ülke durumundan yedinci tedarikçi ülke durumuna gerilediği görülmektedir.

HONG KONG

Hong Kong önemli bir hazır giyim ihracatçısı aynı zamanda önemli bir hazır giyim ithalatçısı ülkedir. Hong Kong hazır giyim ticareti ithalat, ihracat ve başka bir ülkede üretilen ürünün ithal edilip ihraç edilmesi şeklindeki re-export olarak üçe ayrılmaktadır(Yi, Li ve Diğ., 2001). Hong Kong ithal ürünlerden gümrük tarifesi ve benzeri vergiler almayan serbest bir liman özelliğine sahiptir. Hong Kong ticarette sahip olduğu üstünlüğü lojistik alt yapıya borçludur(İtkib, 2007b).

Dünya pazarındaki ve ürün eğilimlerindeki değişimler kaçınılmaz olarak Hong Kong'lu hazır giyim ihracatçılarını da etkilemiştir. Son dönemde, özel marka sahibi olmak, giyim eşyası perakendecileri arasında artan şekilde etkili bir pazarlama aracı olmuştur. Hem farklılaştırmak hem de ürünlerin imajını yükseltmek amacıyla büyük perakendeciler kendi markalarına daha fazla önem verir duruma gelmişlerdir. Hong Kong hazır giyim sanayi üretim maliyetlerini azaltmak, DTÖ üyesi ülkelerce ithalata uygulanan miktar kısıtlamalarından daha az ölçüde etkilenmek veya söz konusu sınırlamalara konu olmayan ülkelere veya sınırlamalara konu olan ülkelerin kotalarından yararlanmak amacıyla diğer ülkelere üretim birimlerini taşımıştır. Söz konusu üretim birimlerini yabancı ülkelere transfer etme eğilimi sonucu Hong Kong'daki yerel imalat faaliyetlerinde ve üretim hacminde azalma olmuştur. Hong Kong'un Çin'e olan komşuluğu ve Uzakdoğu'nun merkezinde yer alması önemini artırmaktadır. Hong Kong, Çin'in dünyaya açılan kapısı mahiyetindedir. Hong Kong ticareti incelendiğinde Hong Kong, Çin'den yapılan ithalatların ve Çin'in ihracatının bir bölümünün geçtiği bir re-export ülkesi durumundadır(İtkib, 2007b).

Hong Kong'un Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	1.467.927.407	1.382.598.373	1.307.007.420	1.260.953.608	1.368.230.659	1.207.709.039
İtalya	17.101.112	16.156.110	13.419.793	15.318.281	24.776.827	26.955.212
ABD	6.793.288	7.132.167	4.480.882	10.628.364	9.889.412	8.590.939
Fransa	6.438.843	5.857.756	3.366.171	2.266.151	5.418.716	4.154.603
Almanya	5.094.501	3.890.533	4.100.900	4.927.232	4.837.602	2.983.717
Japonya	4.737.992	4.834.664	3.556.702	2.626.407	3.077.125	2.520.327
İngiltere	3.573.425	2.075.095	2.509.810	2.830.667	4.554.774	6.054.450
Filipinler	3.449.363	7.771.994	6.785.209	2.500.353	1.021.459	1.270.441
Makao	2.926.584	1.901.933	990.798	2.075.981	2.761.035	2.042.327
İsviçre	1.335.925	765.387	563.044	620.230	570.839	563.850
Korea	946.638	1.057.810	1.292.197	1.355.894	1.395.733	949.017
İspanya	875.746	322.749	1.219.009	398.387	39.072	138.473
Bangladeş	109.042	642.618	42.161	124.044	33.060	5.688
Hindistan	90.886	108.048	20.087	388.353	267.665	415.679
Türkiye	82.556	51.300	51.472	10.522	78.662	82.359
İlk 15 Ülk. Top	1.521.483.308	1.435.166.537	1.349.405.655	1.307.024.474	1.426.952.640	1.264.436.121
Genel Top	1.532.274.250	1.444.924.100	1.357.290.929	1.314.875.335	1.436.087.126	1.272.901.099

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 dönemine bakıldığında Hong Kong pamuklu pantolon ithalatının bir artış gösterdiğini görürüz. Bu dönemde Çin tek hâkim tedarikçi durumundadır. Çin'i payları önemli olmasa da İtalya, ABD ve Almanya'nın izlediği görülmektedir. Türkiye'nin ihracatının ise çok az bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Hong Kong'un Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	2.043.518.873	1.916.050.853	1.739.227.199	1.339.485.900	1.292.478.114	1.456.244.682
Makao	43.549.518	46.022.591	31.911.558	19.457.131	12.600.186	11.144.918
İtalya	40.427.463	32.111.375	29.465.267	21.105.323	18.638.599	16.688.608
Almanya	11.601.345	9.971.417	7.344.948	7.211.764	5.939.776	5.681.450
ABD	10.627.045	12.299.745	10.438.756	11.290.154	8.055.770	8.341.247
İngiltere	8.020.317	7.044.215	6.524.549	5.121.586	3.906.217	5.445.438
Fransa	7.400.791	8.659.563	7.068.394	6.348.185	5.964.394	4.831.077
Japonya	6.481.719	4.895.872	4.720.495	3.264.431	3.063.874	3.121.808
İspanya	5.347.516	4.551.711	2.818.331	2.649.031	2.341.876	1.319.565
Korea	4.445.359	3.514.249	3.082.956	2.822.672	1.672.126	1.110.481
Filipinler	4.209.378	5.432.801	6.177.699	5.085.834	6.295.061	5.029.741
Hindistan	3.820.403	1.842.407	1.261.586	988.294	584.869	692.121
Türkiye	3.184.892	1.373.045	336.405	327.429	558.796	412.525
İsviçre	2.874.392	2.672.212	2.044.516	1.441.316	1.464.138	1.531.414
Bangladeş	2.319.847	1.322.809	1.329.488	518.770	362.162	73.568
İlk 15 Ülk. Top	2.197.828.858	2.057.764.865	1.853.752.147	1.427.117.820	1.363.925.958	1.521.668.643
Genel Top	2.212.544.487	2.071.915.247	1.866.944.414	1.441.545.919	1.381.873.716	1.529.504.204

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

2002–2007 döneminde Hong Kong'un ithalatına bakıldığında ise pazarın büyümesine bağlı olarak ihracat rakamlarının arttığı fakat pazardaki paylarda önemli bir değişiklik olmadığı görülmekte pazarın tek hâkimi Çin hâkimiyetine devam etmektedir.

JAPONYA

Japonya geçmişte güçlü bir hazır giyim sektörüne sahipti. Ancak, Çin başta olmak üzere, Uzak Doğu ülkelerinin hazır giyim sektöründe gösterdiği performans nedeniyle, rekabet şansı azalan Japonya rekabet edemediği alanlarda üretimden tamamen çekilmiş ve sektöre

yapmakta olduğu yatırımları bu bölge ülkelerine yönlendirmiştir. Hazır giyim sektöründe çalışanlar başka sektörlere yönlendirilmiş, teknoloji ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimine yönelmiştir(Tokyo Büyükelçiliği, 2006).

Japonya'da hazır giyim tüketimin de hâkimiyet kadın tüketicilerdedir. Japonya'da son derece yaygın olan Büyük Mağazalar ve Süpermarketlerin piyasada önemli ağırlığı vardır. Büyük Mağazalar Süpermarketlere göre 2 kat fazla satış hacmine sahiptir. Japonya'nın hazır giyim ithalatı düzenli artış eğilimi içerisindedir. Ancak miktar olarak artışlar, değer olarak artışlardan daha yüksektir. Japonya'nın hazır giyim ithalatının ülkelere göre seyrine bakıldığında ise, mutlak Çin hâkimiyeti açıkça gözlenmektedir. Geçtiğimiz on yıllık süre zarfında Japonya pazarındaki ithalat büyümesinin tamamı Çin tarafından absorbe edilirken, Çin bununla da yetinmemiş ve diğer ülke pazar paylarından da önemli ölçüde kazanımlar elde etmiştir(Tokyo Büyükelçiliği, 2006).

Japonya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	1.123.343.504	1.003.186.811	733.790.015	570.016.561	676.883.944	698.791.979
ABD	46.300.846	68.274.000	59.327.429	53.555.434	68.807.463	72.940.418
İtalya	35.496.940	34.577.236	34.951.555	28.179.452	31.581.911	33.172.268
Vietnam	35.098.833	51.641.155	19.673.835	24.503.010	31.547.758	28.583.388
Tayland	20.869.791	26.218.849	22.652.596	15.111.132	18.433.775	20.206.075
Endonezya	20.137.476	12.174.702	8.177.548	9.980.078	10.084.528	9.501.611
Filipinler	18.133.761	21.445.781	26.723.711	24.794.817	30.180.357	20.356.297
Fransa	12.492.699	14.269.559	16.000.618	14.517.097	10.762.838	13.720.611
G. Kore	9.200.241	9.668.784	11.076.886	4.721.583	4.126.840	3.637.577
Hong Kong	6.242.964	7.775.747	6.273.378	6.659.762	19.454.441	21.697.045
Hindistan	5.980.310	6.682.769	7.358.156	6.643.010	6.054.649	8.476.784
Meksika	2.427.233	2.706.402	1.850.368	653.673	3.090.718	822.493
Türkiye	1.671.547	1.543.879	1.495.158	437.369	255.520	510.037
Makao	1.200.321	3.885.415	3.592.069	5.212.540	4.836.035	5.111.313
Guatemala	83.619	65.935	115.891	84.970	71.629	20.614
İlk 15 Ülk. Top	1.338.680.085	1.264.117.024	953.059.213	765.070.488	916.172.406	937.548.510
Genel Top	1.396.130.368	1.322.080.901	1.013.634.991	805.317.655	943.993.021	964.711.345

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 yılları arasında Japonya'nın pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Çin'in pazardaki payını düzenli şekilde artırdığı ayrıca diğer ülkelerin paylarını da azaltmaya devam ettiği görülmektedir. ABD, İtalya ve Vietnam gibi ülkelerin tedarikçi durumunda olduğu görülmektedir. Türkiye'nin pazardaki payının düzenli bir şekilde artmakla birlikte önemli miktarlara erişmediği görülmektedir.

Japonya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	1.479.075.000	1.514.665.983	1.422.175.719	1.401.302.997	1.239.472.350	1.049.543.416
İtalya	72.496.000	79.649.940	88.693.515	77.950.211	67.772.484	53.087.119
ABD	43.907.000	77.094.543	99.505.148	67.946.522	49.281.381	45.145.357
Vietnam	88.299.000	69.608.181	59.518.790	48.007.906	32.463.671	26.829.836
Tayland	13.913.000	14.303.602	15.603.843	16.388.520	13.528.591	15.435.937
G. Kore	7.741.000	14.302.845	17.811.214	10.594.190	8.574.454	7.674.368
Hindistan	12.473.000	13.172.890	7.894.452	7.690.106	6.382.040	5.889.092
Meksika	9.153.000	10.401.222	5.869.109	2.970.174	2.269.324	4.057.581
Endonezya	4.709.000	9.556.595	3.906.785	3.576.391	5.848.422	6.076.223
Filipinler	19.593.000	8.755.131	20.393.200	22.484.510	18.929.685	20.604.578
Türkiye	7.658.000	8.584.054	6.396.712	4.551.581	2.307.590	2.591.091
Fransa	5.999.000	5.736.315	7.001.944	9.798.774	12.225.812	11.852.107
Hong Kong	2.430.000	5.437.790	4.924.352	9.464.378	6.905.469	6.114.127
Makao	2.703.000	3.033.236	5.013.677	5.395.764	2.795.536	908.830
Guatemala	61.000	175.643	229.245	655.546	160.927	50.959
İlk 15 Ülk. Top	1.770.210.000	1.834.477.970	1.764.937.705	1.688.777.570	1.468.917.736	1.255.860.621
Genel Top	1.833.976.000	1.893.053.604	1.823.644.265	1.756.229.088	1.529.819.218	1.307.041.473

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir. 2007 verileri http://www.trademap.org 'den alınmıştır.

Japonya pamuklu pantolon ithalatı 1998 yılından itibaren düzenli şekilde artış göstermiş olup. Pazarın en önemli tedarikçisi durumundaki Çin'in payı yaklaşık %90'dır. Pazarın ikinci ve üçüncü tedarikçisi durumunda ise İtalya ve ABD'dir. Türkiye'nin pazardaki payı düzenli olarak artış göstermekle birlikte önemli bir pazar payına ulaşmamıştır.

İTALYA

İtalya, Avrupa'daki üçüncü en büyük hazır giyim piyasasına sahip ülkedir. Moda ve hazır giyim tasarımı açısından da Avrupa'nın en önemli ülkelerinden biridir. İtalya hazır giyim ithalatı incelendiğinde diğer Avrupa Birliği ülkelerinden farklılıklar görülür. İtalya hazır giyim ithalatında; Romanya ve Çin en önemli tedarikçilerken Tunus pazara yakınlık avantajından yararlanarak önemli bir tedarikçi durumundadır. İtalya yapmış olduğu hazır giyim ithalatına rağmen hala hazır giyim ihracatçı konumunu sürdürmektedir(Arı ve Diğ. 2004).

İtalya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Romanya	168.187.168	95.595.876	63.168.903	48.302.498	28.935.474	24.678.864
Tunus	132.250.984	109.870.168	115.220.361	128.297.536	118.747.056	107.338.524
Belçika	97.583.884	69.218.252	73.181.846	0	0	0
Türkiye	55.411.854	37.475.040	26.882.402	27.322.478	28.544.086	8.143.081
Fas	43.319.620	38.035.238	36.039.806	36.861.781	33.648.471	33.694.362
Bangladeş	38.994.976	36.315.322	17.604.505	11.983.273	9.337.029	6.704.706
Çin	25.889.918	27.246.095	30.433.242	33.670.138	25.346.364	23.417.441
Hollanda	22.329.400	25.441.905	28.697.329	28.919.109	18.604.357	6.020.206
Albania	21.335.749	13.349.719	10.806.284	10.337.474	5.898.977	11.099.516
Bulgaristan	19.917.144	13.012.598	9.710.437	6.831.129	5.159.507	5.546.172
Fransa	18.285.460	18.912.533	19.057.244	21.999.524	20.693.194	21.863.996
Almanya	13.434.691	12.557.708	14.781.128	18.180.285	14.491.626	10.782.571
Hindistan	13.426.528	11.429.253	10.313.924	11.212.219	7.025.541	7.978.171
Pakistan	10.271.709	9.745.869	9.169.543	9.768.333	12.632.663	6.229.409
Mısır	10.176.823	7.824.156	12.247.242	14.163.252	18.554.330	19.941.800
İlk 15 Ülk. Top	690.815.908	526.029.732	477.314.196	407.849.029	347.618.675	293.438.819
Genel Top	819.626.864	642.307.312	621.533.554	644.639.080	588.229.872	546.436.672

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 yılları arasında İtalya'nın pamuklu pantolon ithalatına baktığımızda ana tedarikçi ülkelerin Romanya, Tunus ve Belçika olduğu Türkiye'nin ise önemli tedarikçilerden olduğu görülmekle birlikte Bangladeş'in ihracatını düzenli şekilde artıran bir tedarikçi, Çin'in ise pazarda çok önemli olmayan bir tedarikçi durumunda olduğu görülmektedir.

İtalya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Tunus	414.823.646	341.484.038	332.598.891	253.506.173	170.402.145	151.446.720
Çin	362.200.760	231.069.859	195.780.038	54.050.043	45.293.719	29.177.701
Romanya	166.559.523	251.933.538	283.483.706	268.655.801	254.411.185	207.824.224
Türkiye	161.320.259	118.875.907	108.963.328	50.983.458	39.013.353	50.831.651
Fas	104.139.721	71.862.183	76.011.041	69.945.121	51.192.375	35.112.294
Fransa	88.933.991	71.689.138	54.125.238	40.691.070	28.891.865	19.985.807
Bangladeş	68.116.917	72.608.301	60.431.337	53.004.933	36.081.858	37.962.448
Albania	52.857.665	39.016.819	34.682.378	40.785.484	30.617.060	24.959.504
Almanya	51.599.077	50.538.683	46.840.429	32.478.432	25.061.751	17.454.837
Belçika	48.877.412	43.858.644	52.042.045	53.267.352	76.740.095	74.923.792
Hollanda	41.747.614	31.939.820	32.626.422	34.247.506	28.002.798	21.103.027
Bulgaristan	40.297.674	34.070.458	34.329.021	31.896.140	31.488.729	26.406.936
Hindistan	39.788.821	48.127.656	44.985.052	20.433.577	13.507.498	12.022.749
Mısır	39.066.199	36.244.702	35.745.310	44.241.922	24.777.530	14.775.459
Pakistan	25.915.871	23.524.014	25.258.830	21.947.274	16.999.051	12.455.515
İlk 15 Ülk. Top	1.706.245.150	1.466.843.760	1.417.903.066	1.070.134.286	872.481.012	736.442.664
Genel Top	1.976.115.061	1.792.496.331	1.702.830.646	1.340.525.325	1.076.606.700	913.505.312

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

İtalya pamuklu pantolon ithalatı 1999 yılından itibaren düzenli bir artış göstermektedir. Tayla pazarında 2000'li yıllarla birlikte pazarda değişime meydana gelmiş Belçika ve Romanya gibi ülkeler pazardaki paylarını kaybetmeye başlarken Çin ve Tunus gibi tedarikçileri düzenli bir şekilde ihracatını artırmaya başlamışlardır. Çin 2005 yılıyla birlikte pazar payını üç kattan daha fazla artırarak ikinci tedarikçi durumuna gelmiştir.

Romanya'nın ihracatı 2005 yılından itibaren azalmakla birlikte İtalya'nın üçüncü tedarikçisi durumundadır. Türkiye'nin 2003 yılından itibaren ihracatı düzenli bir şekilde artmıştır.

İSPANYA

İspanya, Avrupa'nın önemli tekstil ve hazır giyim üreticilerinden biri olmasına rağmen gerek iç tüketiminin hızla artması, gerekse Uzakdoğu ağırlıklı ithalatın getirdiği yoğun rekabet sonucu ithalatı artarken üretimi azalmakta sektör küçülmektedir. İspanya pazarında 2005 yılı itibariyle kotaların kaldırılması Çin ve Hindistan gibi ülkeleri olumlu etkilerken iç üretimi olumsuz etkilemektedir(Anonim$_d$, 2008).
İspanyol halkının fiziksel görünüşlerine ve giyimlerine gösterdikleri özenle paralel olarak giyime ayırdıkları pay Avrupa Birliği ortalamasının üzerindedir. Son dönemde, tüketiciler hazır giyim alışverişlerinde moda trendlerini ve yeni tasarımları daha yakından takip etmektedirler. Bu durum İspanya'yı tüketime hazır ve alım gücü yüksek bir pazar haline getirmektedir(Anonim$_d$, 2008).

İspanya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Fas	68.660.736	42.411.913	29.415.680	23.310.982	28.026.521	31.902.168
İtalya	58.569.236	51.925.136	56.882.499	56.973.555	59.572.936	58.492.834
Portekiz	35.845.996	27.146.322	22.938.344	19.194.300	20.951.710	26.738.884
Türkiye	23.428.215	34.095.517	25.369.670	22.563.254	10.561.967	469.014
Fransa	20.694.384	16.872.741	20.196.041	22.261.850	23.621.545	38.003.341
Hong Kong	18.769.274	15.535.143	15.918.958	8.783.027	10.124.558	6.288.747
Çin	17.930.108	14.932.367	21.115.216	17.418.141	12.526.341	9.812.937
Bangladeş	12.117.175	13.140.535	6.001.143	3.880.906	2.289.332	1.763.777
Tunus	10.679.228	11.480.136	9.520.725	13.906.162	20.250.931	13.250.111
Almanya	9.865.660	7.926.788	7.715.215	6.740.409	6.085.295	4.727.434
Pakistan	9.208.853	5.128.840	5.757.413	2.968.014	1.903.604	1.366.107
Hindistan	4.280.575	3.247.590	3.974.811	3.225.089	2.729.173	2.332.401
Vietnam	2.392.358	2.194.983	2.005.836	1.578.559	1.169.125	210.067
Belçika	3.298.441	1.989.197	22.132.296	0	0	0
Danimarka	3.204.855	2.668.616	690.290	880.577	541.591	494.936
İlk 15 Ülk. Top	298.945.094	250.695.824	249.634.137	203.684.825	200.354.629	195.852.758
Genel Top	399.197.576	329.729.648	319.509.604	264.668.096	256.271.576	262.144.516

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

1996–2001 yılları arasında İspanya pamuklu pantolon ithalatı yükselen bir seyir izlemiş olup. Bu dönemde Fas, İtalya, Portekiz ve Türkiye ana tedarikçi durumunu korumuştur. Çin ihracatı dalgalı bir seyir izlemekle birlikte ana tedarikçi değildir. Bangladeş düzenli ihracat artışı gösteren bir ülke durumundadır.

İspanya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Fas	300.144.000	273.327.222	217.791.332	211.498.059	153.749.703	94.774.480
Türkiye	143.832.000	266.704.698	213.917.885	163.705.984	89.447.775	56.176.791
Çin	64.023.000	161.358.391	150.049.326	29.960.283	20.137.717	15.759.542
İtalya	358.734.000	128.672.296	120.494.330	96.190.791	84.668.308	72.953.242
Bangladeş	68.438.000	109.331.216	75.767.701	80.680.221	39.895.417	18.601.977
Portekiz	11.794.000	58.835.261	57.648.367	57.017.187	66.344.728	44.049.965
Pakistan	330.736.000	51.011.063	37.702.653	23.412.581	13.736.227	11.318.397
Fransa	93.674.000	52.538.584	56.406.092	43.448.105	21.896.931	16.163.114
Hong Kong	57.691.000	41.180.954	20.835.775	21.953.158	26.112.711	29.399.025
Belçika	30.446.000	43.431.255	58.511.221	32.299.573	11.330.695	8.600.498
Vietnam	55.767.000	26.585.083	12.899.541	7.354.331	4.280.736	4.074.775
Danimarka	28.798.000	32.430.110	22.061.434	14.053.834	7.425.998	6.121.235
Tunus	22.682.000	41.546.223	31.572.642	22.224.046	22.472.557	16.022.963
Almanya	43.991.000	25.054.506	20.241.627	19.782.870	13.357.391	10.993.531
Hindistan	38.965.000	17.932.901	11.865.059	7.494.276	8.356.060	7.591.798
İlk 15 Ülk. Top	1.649.715.000	1.329.939.763	1.107.764.985	831.075.299	583.212.954	412.601.333
Genel Top	1.837.985.000	1.487.119.713	1.260.492.199	998.399.004	724.357.992	518.086.944

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir. 2007 verileri http://www.trademap.org 'den alınmıştır.

2002–2006 döneminde ise İtalya ana tedarikçi konumunu korumasına rağmen ihracatı düşük oranda artış göstermiş. Portekiz ana tedarikçi özelliğini kaybetmiş. Türkiye ve Çin pazarda paylarını artırarak ana tedarikçi konumuna yükselirken Fas pazarın bir numarası olmayı sürdürmüştür.

BELÇİKA

1999–2007 döneminde Belçika'nın pamuklu pantolon pazarındaki durumuna bakıldığında; ana tedarikçi durumundaki Çin'in 2004 yılında onikinci tedarikçi ülke durumundayken 2005 yılıyla birlikte ana tedarikçi durumuna geldiği, Almanya ihracatını sürekli yükselterek ikinci tedarikçi durumuna yükseldiği, pazarın 2003 yılına kadar ana tedarikçisi durumundaki Tunus'un ihracatının sürekli olarak düşerek altıncı tedarikçi durumuna gerilediği, Türkiye'nin ihracatının dalgalanma göstermekle birlikte artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

Belçika'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
	$	$	$	$	$	$	$	$	$
Çin	188.400.364	106.664.968	95.389.872	23.958.420	18.980.194	10.375.346	7.675.337	3.984.928	7.595.245
Almanya	139.636.667	117.026.865	97.759.387	89.493.712	65.851.875	47.471.286	37.625.634	35.447.584	28.780.969
Hollanda	135.074.356	117.162.353	113.281.713	109.845.864	116.693.595	93.122.396	79.090.785	73.275.339	85.491.218
Fransa	117.162.920	86.282.718	91.689.184	71.297.684	59.601.870	49.187.305	45.571.615	38.601.532	41.890.426
Türkiye	95.302.719	60.734.584	86.049.245	85.711.276	71.403.809	77.390.391	68.738.534	64.543.048	49.390.793
Tunus	61.929.058	59.285.434	81.308.064	100.105.152	128.071.371	121.945.368	140.124.424	130.013.689	151.703.101
Polonya	59.511.578	55.804.689	48.204.914	56.168.250	78.899.319	70.840.040	65.472.828	56.285.595	39.036.983
Bangladeş	54.819.221	63.101.530	34.500.162	34.939.763	25.337.792	16.391.171	14.527.256	7.840.742	4.532.030
Fas	52.327.758	67.149.370	72.360.701	50.633.250	54.934.100	56.616.979	57.564.056	45.922.452	47.686.747
Pakistan	38.138.706	35.618.585	36.970.560	36.021.786	28.611.441	29.236.882	20.410.415	11.496.904	7.535.105
İtalya	36.853.788	32.588.523	30.823.607	28.676.399	30.850.303	32.173.429	35.814.812	35.083.598	33.186.344
Macaristan	34.899.585	32.330.955	25.514.254	24.870.142	16.912.880	15.141.186	11.895.013	13.448.067	13.393.848
İspanya	28.984.764	27.110.537	26.936.819	25.538.605	32.137.277	26.499.186	29.158.728	21.662.930	23.790.139
Hindistan	24.536.239	14.744.647	12.692.949	8.827.916	8.376.480	8.911.817	9.655.719	7.435.619	4.324.130
Mauritius	12.216.113	10.168.938	5.354.832	5.900.667	2.722.825	3.723.178	2.093.543	1.323.546	1.617.138
İlk 15 Ül. Tp	1.079.793.836	885.774.696	858.836.263	751.988.886	739.385.131	659.025.960	625.418.699	546.365.573	539.954.216
Genel Top	1.222.581.219	1.100.374.073	1.084.559.437	940.594.933	909.804.611	810.003.294	794.256.094	681.547.575	678.115.688

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

KANADA

Kanada hazır giyim sektörün 1990'lı yılların başında geçirdiği yeniden yapılanma ve Uzakdoğu ülkelerinin artan rekabeti karşısında, işletmelerin yaklaşık üçte biri kapanmış, firmalarının büyük kısmı ihracata yönelmiştir. Diğer taraftan, Kanadalı üreticiler pazar paylarını sürekli olarak ithalat lehine kaybetmektedir. Maliyet avantajları nedeniyle Çin, Pakistan, Hindistan, Güney Kore, Endonezya ve Hong-Kong gibi Uzakdoğu ve Asya ülkeleri Kanada piyasasında ithalatta önemli bir paya sahiptir. Uzakdoğu ülkeleri ürün yelpazesi içinde genellikle düşük fiyat aralığında etkin olurken, İtalya ve Kanada firmalarının orta-yüksek fiyat aralığındaki ürünlerde önemli pay sahibi olduğu görülmektedir(Anonim$_{e,}$ 2002).

Kanadalı tüketicilerin önemli bir bölümü fiyatlara karşı oldukça duyarlıdırlar. Fiyat ve kalite açısından yabancı ürünlerin bir üstünlüğü yoksa tüketiciler bilinçli bir şekilde yerli ürünleri tercih etmektedirler. Tüketicilerin kararının oluşmasında fiyat önemli bir rol oynadığından perakendeciler mal tedarikinde malın kalite ve temin kolaylığının yanısıra fiyatı da dikkate almaktadırlar. Perakendeciler satışlarını artırabilmek için sıklıkla promosyonlu satışlar yapmakta, fiyatlarda önemli indirimlere gitmektedirler(Anonim$_{e,}$ 2002).

Kanada'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**
Çin	84.964.922	80.698.082	79.312.267	76.825.060	82.189.276	61.255.355
Meksika	59.130.350	34.601.636	25.171.024	15.319.762	11.408.361	4.424.929
ABD	58.185.788	59.546.442	60.271.800	70.889.891	64.371.199	48.886.216
Hong Kong	54.852.980	55.462.720	54.666.164	59.042.026	50.413.979	40.802.248
Bangladeş	13.832.991	14.777.762	7.128.244	3.391.575	2.535.785	3.220.018
Endonezya	13.091.011	6.439.739	10.523.976	7.413.510	5.582.254	4.085.786
İtalya	11.299.262	8.863.766	6.543.467	6.498.089	6.902.662	6.700.770
Türkiye	10.092.096	10.022.894	8.753.086	3.586.059	406.242	323.435
Pakistan	9.848.873	8.321.834	8.533.484	5.828.156	5.595.943	4.848.281
Filipinler	7.646.233	5.809.423	4.059.076	2.039.131	1.798.957	1.904.365
Tayland	7.169.686	9.801.531	10.928.838	6.100.298	5.325.463	4.778.870
Hindistan	6.975.963	9.237.572	7.094.183	5.174.849	4.046.295	4.711.640
Vietnam	6.484.539	6.901.959	4.238.834	3.683.772	1.887.088	945.395
Sri Lanka	6.283.255	2.985.453	5.165.793	2.539.188	1.343.951	1.698.736
Kamboçya	386.095	504.197	921.069	456.590	2.555	0
İlk 15 Ülk. Top	350.244.044	313.975.010	293.311.305	268.787.956	243.810.010	188.586.044
Genel Top	426.464.031	391.092.027	358.514.429	321.345.979	286.108.543	226.767.545

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Kanada'nın 1996–2001 döneminde pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Çin'in ana tedarikçi ülke durumunda olduğu, Meksika'nın ihracatının düdenli olarak artış gösterdiği, ABD ve Hong Hong'un ihracatlarının dalgalanan bir seyir izlediği, Türkiye ve Bangladeş'in ihracatlarının artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

Kanada'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**
Çin	440.257.470	385.390.358	303.157.566	110.417.366	90.452.234	107.406.533
Meksika	103.396.627	121.553.569	125.254.757	107.896.934	77.928.191	65.867.063
Bangladeş	89.406.650	90.311.687	91.510.067	111.859.413	60.756.989	10.454.019
ABD	52.703.824	49.454.327	45.050.058	62.940.797	50.401.089	52.285.359
Kamboçya	34.192.227	26.624.686	28.597.644	28.125.867	17.956.399	1.026.101
Hindistan	25.576.691	23.183.061	14.814.958	10.509.374	10.772.398	7.333.754
Türkiye	14.384.818	16.908.993	18.604.627	16.497.134	12.857.020	10.422.641
İtalya	13.483.096	13.078.592	14.615.502	14.954.454	13.821.501	11.106.738
Vietnam	12.701.479	12.676.748	8.122.352	5.173.025	3.915.792	5.791.419
Endonezya	12.386.254	13.345.393	13.229.755	9.513.105	11.033.286	10.848.662
Sri Lanka	11.295.426	13.233.543	8.228.449	6.819.640	5.813.450	5.451.799
Hong Kong	8.121.128	10.297.688	20.102.292	55.773.433	57.424.237	60.517.200
Filipinler	8.006.500	9.446.594	9.755.340	10.010.136	9.579.326	8.909.816
Tayland	6.782.080	6.549.527	7.542.468	5.946.918	11.327.528	6.977.309
Pakistan	6.571.493	6.962.428	6.780.315	7.912.234	9.003.992	8.121.947
İlk 15 Ülk. Top	839.265.763	799.017.194	715.366.150	564.349.830	443.043.432	372.520.360
Genel Top	901.240.072	868.439.593	802.412.752	680.598.383	562.893.614	460.735.773

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Kanada pamuklu pantolon ithalatını 2002-2007 döneminde incelediğimizde; Birinci tedarikçi durumda olan Çin'in ihracatını 2005 yılından itibaren önemli oranda artırarak pazar payını artırdığı, İkinci tedarikçi durumundaki Meksika'nın ihracatını 2004 yılına kadar artırırken, 2005 yılıyla beraber ihracatının azalmaya başladığı, Bangladeş'in ihracatının 2003 ten itibaren önemli oranda artırmakla beraber, 2005 yılıyla beraber

ihracatında azalış seyrine girdiği, Türkiye'nin ihracatının 2005 yılıyla birlikte azalış seyrine girdiği görülmektedir.

HOLLANDA

AB ülkeleri içerisinde dış giyim üretiminde 10. sırada olan Hollanda, hazır giyim üretimini dış ülkelerde gerçekleştirme politikasını benimsemiştir. Hazır giyim ithalatının artması ve üretimin durgunlaşması sonucu hazır giyim üreticisi firma sayısı azalmıştır. Üretime devam etmekte olan firmalar ise bir iki kişiyle üretim yapan atölyelerdir(Ünlü, 2007). Hollanda pazarında genel eğilim işletmelerin markalaşması ve her markanın kendi zincirini oluşturmasıdır. Firmalar üretimlerini yurt dışında yaparak ithal etme eğilimindedir. Bu durumda Hollanda'da üretim yapan firma sayısının azalmasına neden olmuştur. Hollanda'ya ithalat yapan işletmeler genellikle yurt dışında üretim yaptıran yerli üreticilerdir. Yabancı üreticiler ise Hollanda pazarına acente ve satış ofisleri vasıtasıyla girebilmektedirler. Perakendeciler, ithalatçıdan ve/veya toptancıdan ürünü elde etmektedir. Büyük perakendeciler alım ofisleri vasıtasıyla kendileri de ithalat yapmaktadırlar. Hollanda dış giyim sektöründe 10700 civarında firma bulunmakta bu firmaların 6700'ü perakende satışların %60'ını gerçekleştirmektedir. Bu firmaların da %40-50'si alımlarını merkezi satın alma kuruluşları vasıtasıyla gerçekleştirmektedir(Ünlü, 2007).

Hollanda'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Belçika	99.466.954	95.294.863	126.231.454	86.133.429	0	17.238.316
Almanya	90.886.580	76.938.691	64.835.883	54.542.470	54.855.440	66.373.216
Türkiye	64.007.976	48.655.284	46.491.091	50.404.260	35.582.849	36.019.416
Tunus	63.809.141	60.631.242	76.949.940	78.898.630	58.633.234	46.966.380
Bangladeş	43.461.653	45.093.633	32.922.150	30.251.442	27.636.458	17.424.046
İtalya	36.603.623	28.846.367	42.093.579	47.002.708	44.359.577	51.339.003
Hong Kong	34.409.269	43.882.454	57.309.232	59.230.522	65.469.778	67.542.084
Çin	20.946.680	17.869.275	21.570.084	18.731.002	14.982.954	20.720.227
Fransa	20.233.739	29.363.772	3.883.880	3.311.172	3.927.037	7.440.766
Hindistan	11.501.103	10.062.229	7.601.061	6.714.239	4.464.010	4.754.276
Polonya	10.338.544	10.459.268	11.233.683	11.324.030	9.909.142	12.930.428
Danimarka	5.752.790	3.115.294	4.012.892	4.819.832	3.222.355	3.096.974
Tayland	3.965.064	5.749.963	6.650.143	4.488.614	2.861.808	1.923.173
Çek Cumh.	552.618	437.996	397.664	399.380	189.248	93.327
İsveç	548.140	827.931	1.120.517	751.804	326.697	358.397
İlk 15 Ülk. Top	506.483.874	477.228.262	503.303.253	457.003.534	326.420.587	354.220.029
Genel Top	623.839.678	576.428.250	641.298.886	636.577.838	572.684.832	620.438.928

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Hollanda'nın 1996–2001 dönemi pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Belçika'nın ihracatının düşmekle birlikte ana tedarikçi ülke konumunu devam ettirmektedir. Almanya'nın ihracatının dalgalanmakla birlikte artış eğiliminde olup ikinci tedarikçi durumundadır. Türkiye'nin ihracatının artış eğiliminde olup üçüncü tedarikçi ülke durumunda olduğu görülmektedir. Bangladeş'in ihracatının düzenli bir artış içerisinde olduğu, Çin'in ihracatının aynı seviyede dalgalanmakta olduğu görülmektedir.

Hollanda'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Almanya	223.500.117	191.944.185	166.373.437	174.705.872	154.834.460	111.748.543
Çin	175.038.678	102.957.421	91.767.077	29.672.645	23.339.990	24.748.834
Türkiye	121.113.799	141.670.427	155.397.489	144.114.860	146.520.890	88.547.928
İtalya	84.548.139	101.535.100	79.805.296	73.393.290	59.507.248	30.401.391
Hindistan	75.545.334	66.135.398	19.202.003	14.822.011	17.824.005	15.916.711
Bangladeş	70.228.739	78.016.551	59.759.181	80.630.702	64.168.006	44.186.115
Tunus	64.315.159	64.052.176	58.905.123	64.189.730	50.927.833	50.076.715
Danimarka	60.526.021	35.732.666	43.351.823	35.207.723	20.897.617	6.831.433
Belçika	32.794.363	34.060.308	57.481.693	59.209.653	91.674.399	84.935.732
Çek Cumh.	32.783.384	29.148.778	9.532.627	2.394.219	747.756	688.621
Hong Kong	27.222.506	58.013.596	33.754.551	50.863.482	39.113.037	34.160.003
Fransa	21.186.783	19.349.593	13.392.670	7.986.539	5.930.022	15.339.553
Tayland	20.430.603	12.025.646	7.925.209	5.271.265	5.306.702	3.097.381
İsveç	13.347.756	7.164.375	4.349.106	3.845.185	4.262.556	1.164.705
Polonya	13.268.158	7.738.580	6.909.538	10.630.882	13.543.348	11.247.494
İlk 15 Ülk. Top	1.035.849.539	949.544.800	807.906.823	756.938.058	698.597.869	523.091.159
Genel Top	1.134.260.075	1.078.821.439	909.249.543	892.837.347	832.444.143	651.412.854

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

2002–2007 döneminde Hollanda pamuklu pantolon pazarında; Almanya'nın ihracatının 2005 yılı dışında sürekli bir artış kaydederek birinci tedarikçi konumuna yükseldiği, Çin'in 2005 yılıyla birlikte ihracatını önemli düzeyde artırarak ikinci tedarikçi ülke durumuna yükseldiği, Türkiye'nin üçüncü tedarikçi durumunu korumakla birlikte ihracatının düşüş eğilimde olduğu, Belçika'nın ihracatında önemli düşüşler kaydederek birinci tedarikçi ülke konumundan dokuzuncu tedarikçi konumuna düştüğü Bangladeş'in ihracatının dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir.

DANİMARKA

1980'li yıllardan itibaren Danimarkalı giysi üreticileri, ülke içindeki üretimlerini durdurmaya ve üretimlerini maliyetlerin düşük olduğu az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere ötelemeye yönelmişlerdir. Danimarkalı giysi üreticileri ürünlerin tasarım ve satışlarında uzmanlaşmaya yönelirken dikiş, ambalaj vb emek gücü gerektiren işlemleri yurt dışında gerçekleştirmektedirler. Rekabet Danimarka'ya ihracat yapan işletmeler arasında gerçekleşmektedir. Bu rekabette fiyat ve kalite üzerinde gerçekleşmektedir. Danimarkalı ithalatçılar için zamanın da teslim fiyattan daha önde gelen bir kriter olup ayrıca kaliteli ürün için ihracatçı işletmelerle uzun dönemli ilişkiler sürdürmeyi tercih etmektedir(Emek, 2007).

Yüksek satın alma gücüne sahip olan Danimarkalıların toplam tüketimin %5'ini hazır giyim tüketimi oluşturmaktadır ve tüketimin büyük kısmı kadınlar tarafından yapılmaktadır. Danimarka'da hazır giyim satışlarının %60'ı uzmanlaşmış perakende mağazaları, geriye kalan %40'ı ise çok katlı mağazalar ve süper marketlerde satılmaktadır. Danimarka'da mağaza açarak pazara giriş nispeten kolaydır(Emek, 2007).

Danimarka'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
İtalya	46.215.300	31.487.945	33.186.375	45.640.149	36.931.464	42.143.922
Türkiye	25.945.708	13.570.852	7.699.212	6.231.018	6.356.572	4.312.757
Hong Kong	17.809.847	16.061.967	19.689.757	22.492.845	23.337.474	22.049.150
İsveç	15.808.575	13.096.100	15.229.317	16.449.409	16.032.173	16.648.185
Almanya	15.628.155	11.178.667	9.363.925	8.027.382	7.816.724	4.415.705
Çin	13.162.402	12.554.037	14.650.340	12.884.373	12.677.981	10.688.652
Hollanda	12.410.030	9.180.363	9.119.707	11.045.209	15.514.185	7.349.956
Bangladeş	6.765.953	6.066.722	6.248.402	4.563.089	4.038.029	3.698.924
Makao	6.739.668	7.739.550	10.097.286	9.717.039	11.685.184	10.119.165
Polonya	4.987.395	4.733.639	4.518.003	4.724.858	4.058.268	4.691.045
Tayland	4.533.113	2.619.741	1.882.621	1.678.078	2.247.916	2.471.720
Hindistan	2.520.866	2.400.026	1.756.213	1.392.611	1.410.702	1.130.648
Çek Cumh.	4.168	5.209	67.222	28.687	501	5.479
İlk 15 Ülk. Top	172.531.180	130.694.818	133.508.380	144.874.747	142.107.173	129.725.308
Genel Top	211.598.495	160.265.104	166.519.918	186.639.400	183.142.040	179.734.008

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Danimarka'nın 1996–2001 dönemindeki pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Danimarka pazarında; İtalya ana tedarikçi durumunda olup ihracatı Danimarka'nın ithalatıyla doğru orantılı olarak artmaktadır. Türkiye ikinci tedarikçi durumunda olup ihracatı düzenli şekilde artış göstermektedir. Üçüncü tedarikçi ülke durumundaki Hong Kong 'un 2001 yılı hariç ihracatı düşüş eğilimindedir.

Danimarka'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Türkiye	147.964.000	137.316.067	114.551.474	113.030.530	80.773.065	50.435.629
İtalya	137.564.000	129.247.288	142.907.592	130.123.484	102.480.235	67.266.737
Çin	102.046.000	101.272.491	88.097.050	23.171.735	19.365.064	12.147.755
Hong Kong	23.783.000	37.950.236	16.877.892	16.803.821	13.564.079	16.808.521
Almanya	40.281.000	23.803.747	22.451.145	23.672.901	19.916.670	15.865.091
İsveç	24.159.000	27.134.721	29.160.150	26.991.210	22.529.996	18.976.022
Bangladeş	0	16.634.758	8.963.483	17.485.590	15.355.035	8.595.697
Makao	0	6.897.009	7.672.956	8.940.779	9.470.344	6.880.906
Tayland	7.245.000	9.900.249	11.078.043	13.212.070	7.867.122	6.684.227
Hindistan	1.599.000	4.138.229	5.719.955	5.399.146	6.575.465	3.089.832
Çek Cumh.	16.470.000	14.638.084	45.602	10.015	6.875	52.711
Hollanda	22.881.000	6.928.105	7.864.745	11.341.686	9.300.132	10.526.191
Polonya	3.129.000	5.309.181	8.838.454	6.142.122	4.475.986	3.903.853
İlk 15 Ülk. Top	527.121.000	521.170.165	464.228.541	396.325.089	311.680.068	221.233.172
Genel Top	570.334.000	572.290.428	517.325.101	472.190.819	379.618.804	272.980.400

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

2002–2007 döneminde Danimarka pamuklu pantolon pazarında; Türkiye, İtalya ve Çin'in ihracatı büyük artışlar kaydetmiştir. Hong Kong'un ihracatı 2006 yılı dışında değişmemiş olup pazarın üçüncü tedarikçisi durumunu Çin'e bırakmıştır.

İSVİÇRE

İsviçre'nin 1996–2001 döneminde pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. İsviçre pamuklu pantolon pazarında; Almanya'nın ana tedarikçi olup 2000 yılı dışında ihracatının düzenli şekilde arttığı görülmektedir. İkinci tedarikçi durumundaki İtalya'nın ihracatının ise 2001 yılı dışında ihracatının düzenli olarak düşüş yaşadığı, Üçüncü tedarikçi ülke durumundaki Çin'in ihracatının ise dalgalı seyir izlediği görülmektedir. Türkiye'nin ihracatının ise dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir.

İsviçre'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**	**$**
Almanya	115.909.696	71.337.380	101.926.856	99.205.916	98.580.220	88.524.578
İtalya	58.501.506	38.374.761	43.933.661	50.808.104	56.610.284	64.696.065
Çin	41.224.680	29.360.120	36.149.737	43.289.092	48.879.633	53.151.478
Fransa	16.934.359	6.612.241	11.605.590	12.077.892	10.703.436	12.437.531
Türkiye	7.520.917	3.022.101	3.406.044	3.483.021	3.345.073	4.421.717
Hollanda	7.301.433	6.350.606	7.243.881	6.491.384	4.946.271	4.974.533
ABD	6.836.946	10.067.668	10.893.684	16.281.828	23.429.483	24.983.879
Bangladeş	6.306.851	12.154.871	5.777.727	5.006.477	2.087.935	784.517
Tayland	5.780.729	4.838.096	6.342.203	5.786.843	5.650.722	7.181.495
Hong Kong	4.604.446	5.048.944	4.207.415	3.910.941	4.902.453	6.673.928
Belçika	2.412.923	1.687.071	2.177.723	0	0	0
Avusturya	2.402.955	1.967.000	2.332.327	1.969.578	1.520.429	2.733.437
Pakistan	1.902.345	3.556.484	2.522.173	998.074	610.160	178.031
İspanya	1.600.184	844.031	708.022	574.179	454.569	357.156
Danimarka	1.281.365	720.524	821.570	1.161.614	938.484	1.263.817
İlk 15 Ülk. Top	280.521.335	195.941.898	240.048.613	251.044.943	262.659.152	272.362.162
Genel Top	302.714.384	160.402.720	255.784.952	273.998.000	283.864.608	300.852.800

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir. 2007 verileri
http://www.trademap.org 'den alınmıştır.

2002–2007 döneminde İsviçre ithalatı incelendiğinde; Almanya ihracatının düzenli şekilde arttığı ve Almanya'nın ana tedarikçi ülke konumunu sürdürdüğü, İtalya'nın ihracatının dalgalı bir seyir izlemekle birlikte azalma eğiliminde olduğu, Çin'in ihracatının 2005 yılı dışın da düzenli şekilde arttığı, Fransa'nın ihracatının artış gösterdiği, Türkiye'nin ihracatının düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. İsviçre pazarında İhracatı düzenli şekilde artan en önemli ülkelerden birisinin de Bangladeş olduğu görülmektedir.

İsviçre'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Almanya	229.985.787	212.148.531	194.670.873	181.344.065	168.429.573	141.583.685
İtalya	114.484.906	120.106.281	137.234.330	134.563.329	132.483.795	76.000.343
Çin	52.843.029	46.152.911	58.772.140	44.472.805	42.886.949	39.043.562
Fransa	33.289.206	30.137.415	31.783.758	29.195.114	25.522.297	19.756.046
Bangladeş	24.209.222	21.382.668	16.531.334	15.060.694	10.741.904	9.601.254
Hollanda	17.248.634	15.020.543	15.631.166	16.906.360	16.864.635	13.092.958
Avusturya	12.532.647	11.496.476	12.647.449	11.486.242	6.235.757	3.142.108
Pakistan	10.836.201	10.284.149	6.243.131	3.592.318	3.917.638	2.620.075
Belçika	10.779.057	6.603.620	6.809.878	4.164.953	3.811.450	3.187.579
Türkiye	10.709.281	9.621.102	15.842.791	11.610.385	10.589.669	10.130.211
İspanya	8.478.031	7.408.895	6.100.561	5.078.020	3.450.559	2.077.431
Danimarka	7.553.692	6.435.965	5.253.367	4.669.442	3.530.964	2.186.720
Hong Kong	7.523.898	6.549.098	6.851.821	13.718.741	7.672.740	6.097.493
ABD	5.187.586	3.465.234	4.667.499	4.269.123	6.062.429	6.020.121
Tayland	5.040.647	4.407.864	3.484.913	4.544.370	3.039.589	3.960.372
İlk 15 Ülk. Top	550.701.824	511.220.752	522.525.011	484.675.961	445.239.948	338.499.958
Genel Top	580.372.021	540.750.387	555.029.510	516.939.270	470.423.157	362.360.789

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

AVUSTURYA

Avusturya'nın 1996–2001 döneminde ana tedarikçisi Almanya'dır. Avusturya'nın Çin'den sonraki en önemli tedarikçileri İtalya ve Türkiye'dir.

Avusturya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Almanya	80.174.672	78.670.398	76.045.407	73.365.016	67.518.758	71.327.220
İtalya	32.560.697	32.582.128	40.602.453	43.238.364	54.692.992	70.536.536
Türkiye	18.190.169	11.364.426	10.872.244	10.361.782	11.060.682	12.856.293
Polonya	17.931.631	10.346.021	9.507.639	11.742.457	9.359.487	10.068.030
Hong Kong	13.217.285	9.990.563	13.403.801	13.099.000	13.635.153	14.143.990
Bangladeş	10.170.062	8.902.177	5.480.406	4.823.292	2.691.338	2.151.258
Tunus	8.587.619	5.895.334	6.191.354	5.671.131	5.566.795	6.381.371
Macaristan	7.955.180	5.154.445	5.014.957	9.104.761	9.007.404	7.955.758
Çin	6.510.763	5.358.366	7.092.833	5.715.265	7.450.798	10.405.601
Romanya	4.995.252	2.840.521	1.503.341	1.494.286	1.343.700	1.249.465
Çek Cumh.	3.648.631	3.967.644	1.668.787	5.866.774	4.265.085	3.186.626
Pakistan	3.464.119	2.617.398	2.661.544	1.915.615	1.118.656	1.030.741
İspanya	3.254.806	1.440.432	1.253.352	576.886	1.154.906	833.071
Hollanda	2.717.123	3.143.929	3.806.276	3.251.509	1.091.592	1.680.773
Endonezya	1.703.902	1.495.359	956.445	627.579	344.946	447.734
İlk 15 Ülk. Top	215.081.911	183.769.141	186.060.839	190.853.717	190.302.292	214.254.467
Genel Top	250.488.147	213.978.872	221.017.762	235.888.656	242.232.792	274.821.552

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

2002–2007 döneminde Avusturya'nın ana tedarikçisi olup Çin ise 2005 yılıyla birlikte ihracatını iki katın üzerinde artırarak en önemli ikinci tedarikçisidir. Bangladeş'te ihracatını en fazla artıran ülke olup üçüncü tedarikçi durumuna yükselmiştir. Türkiye'nin ihracatı artmakla birlikte üçüncü tedarikçiyken beşinci tedarikçi ülke durumuna gerilemiştir.

Avusturya'nın Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Almanya	147.510.272	125.595.799	130.049.241	124.964.230	109.071.208	98.711.890
Çin	96.234.674	55.604.921	52.433.226	22.360.483	17.061.992	7.949.057
Bangladeş	58.497.120	50.551.643	30.146.888	34.861.176	26.825.017	13.208.405
İtalya	49.163.917	46.616.037	48.593.635	39.452.143	37.042.189	37.280.944
Türkiye	46.543.542	45.860.961	53.156.100	45.131.870	42.638.718	30.026.608
Pakistan	24.015.038	18.159.738	12.576.283	7.983.689	9.273.242	5.415.940
Polonya	20.764.306	18.519.529	18.453.740	15.038.755	15.483.074	12.348.770
Tunus	18.917.529	12.461.829	11.321.894	12.054.235	10.080.683	9.390.788
Romanya	11.752.432	12.252.584	14.201.620	11.487.267	10.512.114	5.375.631
Macaristan	6.727.638	7.242.164	4.714.648	7.158.703	6.733.854	6.772.180
Hong Kong	17.066.812	28.442.201	22.843.122	21.062.129	19.839.332	17.191.937
Hollanda	7.667.476	5.935.168	5.183.948	4.157.847	3.197.456	2.639.037
Çek Cumh.	4.759.234	5.673.986	7.500.697	5.263.442	4.131.240	3.427.648
İspanya	7.472.545	7.138.752	8.021.622	5.967.370	5.236.009	4.347.599
Endonezya	3.526.930	3.104.001	2.647.625	2.455.538	3.880.688	2.408.672
İlk 15 Ülk. Top	520.619.465	443.159.313	421.844.289	359.398.877	321.006.816	256.495.106
Genel Top	586.037.266	502.806.306	477.633.073	415.342.098	369.330.998	294.131.804

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

GÜNEY KORE

Güney Koreli hazır giyim üreticilerinin Çin ve Tayvan rekabeti nedeniyle kar payları düşmüştür. Bu durum Güney Kore'li üreticilerin uluslar arası piyasadan iç piyasaya çekilmelerine neden olmuştur. Çin ve Vietnam gibi ülkelerin rekabetini kendi iç pazarlarında da hissetmektedirler(Arı ve Diğer, 2004).

Güney Kore'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	140.860.265	118.054.326	58.541.309	28.293.775	102.489.806	90.854.444
İtalya	6.190.293	4.626.102	3.781.469	2.383.691	11.356.637	7.427.393
Vietnam	3.922.913	3.750.000	496.856	91.385	2.960.753	1.664.657
ABD	895.331	2.025.510	1.124.914	1.123.748	6.575.329	10.698.565
Myanmar	458.171	40.865	13.782	0	985	11.273
Japonya	412.574	365.870	520.392	211.913	1.134.763	770.673
Tayland	352.425	113.411	357.365	138.505	855.948	1.065.939
Türkiye	228.116	21.598	0	0	36.399	0
Meksika	206.502	363.792	83.399	120.399	157.390	646.111
Romanya	188.121	17.824	44.220	0	26.778	0
Mauritius	105.414	0	0	0	0	12.488
Hindistan	82.532	100.432	6.547	55.712	153.473	132.144
Tunus	32.141	784	0	0	119.844	0
Kolombiya	10.025	22	0	0	6.312	0
Filipinler	7.501	15.343	20.968	93.779	877.660	1.395.522
İlk 15 Ülk. Top	153.952.324	129.495.879	64.991.221	32.512.907	126.752.077	114.679.209
Genel Top	162.156.076	140.616.498	67.009.558	44.951.242	164.574.556	172.613.288

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Güney Kore'nin 1996–2001 döneminde pamuklu pantolon ithalatı incelendiğinde; Çin'in ana tedarikçi durumundadır. İtalya ve Vietnam'ın payı ise Çin'e göre çok az bir paya sahiptir. Türkiye'nin pazardaki payı ise önemsenmeyecek kadar küçüktür.

Güney Kore'nin Ülkelere Göre Pamuklu Pantolon İthalatı

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Ülkeler	$	$	$	$	$	$
Çin	421.323.284	386.950.420	302.383.334	240.856.718	207.603.229	183.895.664
İtalya	15.555.770	13.469.308	12.817.493	10.729.019	10.796.156	8.454.618
Meksika	15.058.228	8.334.580	3.231.583	1.240.341	1.421.607	214.657
ABD	12.678.263	7.971.120	6.749.611	4.416.559	3.976.222	2.200.708
Myanmar	9.140.599	6.557.715	1.926.087	515.685	69.794	309.827
Türkiye	6.174.422	4.180.466	1.409.744	919.762	607.529	151.007
Filipinler	4.513.764	2.600.716	611.259	1.359.080	3.694.965	1.963.473
Vietnam	4.099.848	3.522.856	3.750.388	3.948.020	3.249.586	6.215.200
Tunus	3.449.615	3.102.144	1.870.053	1.066.173	399.116	317.687
Romanya	1.748.721	1.403.125	2.214.825	1.040.011	743.269	265.830
Hindistan	1.655.880	1.534.135	435.563	758.057	1.234.702	306.052
Mauritius	1.590.881	316.954	1.528	132.073	115.774	0
Japonya	1.246.253	1.839.236	2.202.244	1.440.166	1.653.361	1.478.718
Tayland	1.213.540	1.367.709	1.052.032	1.509.258	1.165.131	559.057
Kolombiya	1.082.373	267.859	149.355	244.749	262.561	309.377
İlk 15 Ülk. Top	500.531.441	443.418.343	340.805.099	270.175.671	236.993.002	206.641.875
Genel Top	515.337.313	455.891.884	353.687.399	281.501.915	246.583.047	216.831.010

Kaynak: United Nations Commodity Trade Statistics Database Verilerinden Derlenmiştir.

Güney Kore'nin pamuklu pantolon ithalatı 1998 yılından itibaren düzenli şekilde artmıştır. Güney Kore pazarında en büyük tedarikçisi Çin'dir. Çin yaklaşık olarak pazarın %80'ine sahiptir. İkinci ve üçüncü tedarikçi ise İtalya ve Meksika'dır. Türkiye'nin Güney Kore'ye pamuklu pantolon ihracatı 2003 yılından itibaren düzenli şekilde artış göstermiş ise de önemli bir orana ulaşamamıştır.

3. SONUÇ

Türkiye, dünyanın önemli pamuk üreticisi ülkelerden birisi olması ayrıca sahip olduğu pamuklu dokuma alt yapısı ve çok eski yıllara dayanan pamuklu dokuma kültürüyle önemli bir dokuma pantolon üreticisidir. Ayrıca dokuma ürünler Türkiye'nin ilk ihraç ürünleri olma özelliğine sahiptir. Türkiye'nin sahip olduğu bu ve benzeri özellikler dokuma pantolon ihracatında önemli bir ihracatçı ülke olmasını sağlamıştır.

Şekil 2'de son yedi yıllık periyoda bakıldığında dünya pamuklu pantolon pazarı büyümeye devam etmiş fakat bu artış Türkiye'nin ihracat artışı sınırlı kalmış 2004'ten sonra ise Türkiye'nin ihracat artışı durgun bir seyir izlemiştir.

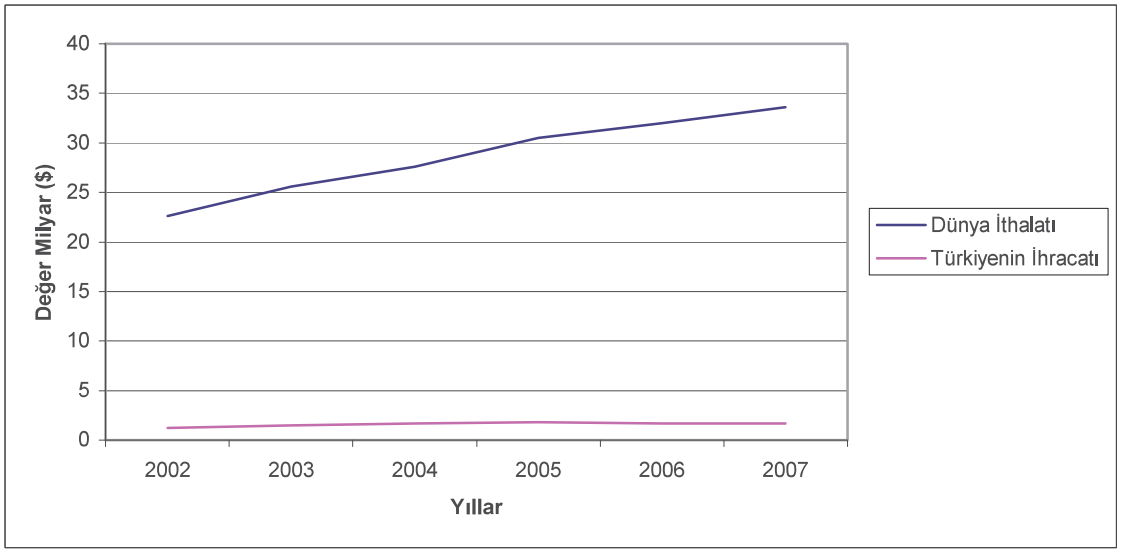

Şekil. 1

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	$	$	$	$	$	$
Türkiye'nin İhracatı	1.287.599.457	1.531.824.675	1.795.598.086	1.894.072.696	1.757.680.432	1.793.407.678
Diğer Ülkelerin Pay	21.332.942.860	24.116.271.027	25.866.520.013	28.656.310.120	30.270.739.431	31.860.146.045
Dünya İthalatı	22.620.542.317	25.648.095.702	27.662.118.099	30.550.382.816	32.028.419.863	33.653.553.723

Şekil 2'de Türkiye'nin pamuklu pantolon pazarındaki payı incelendiğinde pazardaki büyümeyle birlikte ihracatta azda olsa artış görülmekle birlikte Türkiye'nin Pazar payının daralmaya başladığı görülmektedir.

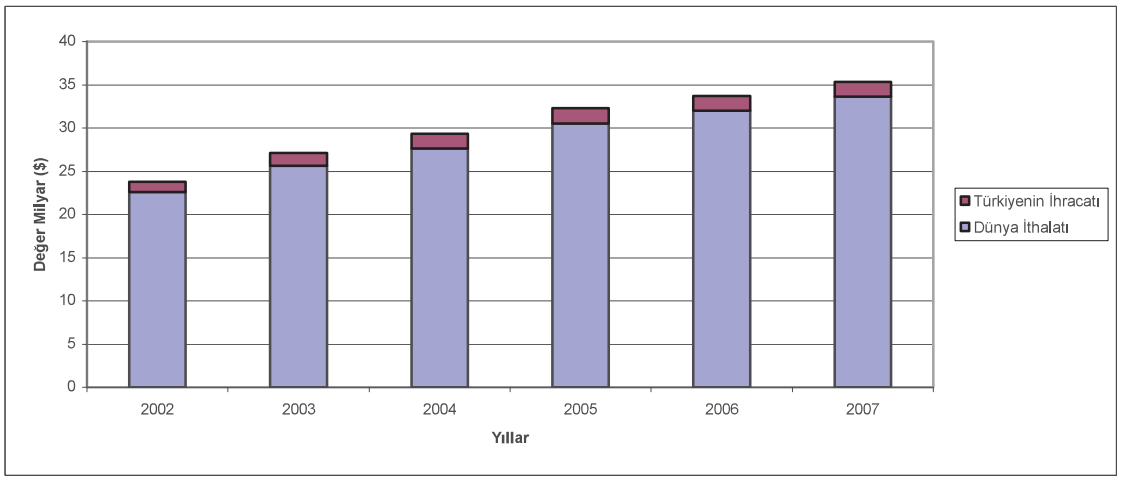

Şekil. 2

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	%	%	%	%	%	%
Türkiye'nin Payı	5,69	5,97	6,49	6,20	5,49	5,08
Diğer ülkelerin Payı	94,31	94,03	93,51	93,80	94,51	94,92
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Yapılan çalışma göstermektedir ki Dünya pamuklu pantolon pazarı;
1. Pazarda iki tip ülke olduğu görülmektedir. Birinci tip ülkeler; Çin, Bangladeş ve Vietnam gibi düşük maliyetle üretim yapan ülkelerdir. Bu ülkeler pazarın büyük bölümünü elinde bulundurmaktadır. İkinci tip ülkeler ise; Almanya, İtalya ve Fransa gibi ülkeler önemli birer ithalatçı olmalarına rağmen aynı zamanda ihracatçıdırlar. Bu durumun sebebi

ise bu ülkelerin üretimlerini yurt dışında yaparak ithal ettiği ürünleri kendi markalarıyla ihraç etmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu ülkeler pazarın ana tedarikçisi olmamakla birlikte miktar olarak az ürün ihraç edip yüksek gelir kazanan ülkeler olmaları nedeniyle önemli Pazar paylarına sahiptirler.

2. Pazara yakınlık ticareti önemli şekilde etkilemektedir. Bu durumun; Amerika pazarında Meksika'nın, Almanya pazarında Türkiye ve Tunus'un, İngiltere pazarında Türkiye ve İtalya'nın, Japonya pazarında Çin'in, İtalya pazarında Tunus, Romanya ve Türkiye'nin, İspanya pazarında Türkiye ve Fas'ın, Hong Kong pazarında, Çin ve Makao'nun, Fransa pazarında, Tunus ve Fas'ın, Hollanda pazarında Almanya ve Türkiye'nin, Kanada pazarında Meksika ve ABD'nin, Belçika pazarında Almanya, Hollanda ve Fransa'nın, Danimarka pazarında Türkiye ve İtalya'nın, İsviçre pazarında Almanya ve İtalya'nın, Avusturya pazarında Almanya'nın en önemli tedarikçilerinden olmalarıyla kanıtlanabilir. Fakat hemen hemen tüm pazarlarda Çin ve Bangladeş'in mesafe olarak uzak olduğu halde en önemli tedarikçilerden olmaları bu ülkelerin ulaşım maliyetlerini düşürerek ihracatı cazip hale getirme politikalarından kaynaklanmaktadır.

3. Pamuklu dokuma pantolon pazarında; 2005 yılıyla birlikte önemli değişiklerin meydana gelmiştir. Özellikle Çin ve Bangladeş gibi ülkeler ihracatlarını önemli oranda yükseltirken, Meksika, Belçika ve Hong Kong gibi ülkelerin ihracatlarında azalma görülmektedir. Pazardaki bu değişime 2005'te uygulamaya giren Serbest Ticaret Anlaşması'nın yol açtığı söylenebilir. Serbest Ticaret Anlaşması'nın Türkiye'ye etkisi ise Japonya, İtalya, İspanya, Hong Kong, Danimarka ve Güney Kore pazarlarının dışında 2005'ten itibaren ihracatının azalma eğilimine girmesidir.

KAYNAKÇA

[1] Allen, R., Huffman, M.; "An Analysisi of the US Bottom Weights Market: Production, Consumption, and Denim" TATM Journal of Textile and Apparel, Technology and Management, Volume 4, Issue 4, 2005

[2] Anonim**,** "Almanya Tekstil-Giyim Sektör Raporu" T.C. Berlin Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, Berlin (2005)

[3] Anonim, "Japonya'nın Hazır Giyim Sektörünün Yapısı 2006" T.C. Tokyo Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği http://www.musavirlikler.gov.tr/

[4] Anonim, "İsveç Hazır Giyim Sektörü Raporu" T.C. Stockholm Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, 2008

[5] Anonim "Fransa Ülke Raporu" Konya Ticaret Odası Etüd-Araştırma Servisi, Konya (2007)

[6] Anonim; "Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektörü 2006 Yılı İhracat Performans Değerlendirmesi" İTKİB Genel Sekreterliği AR&GE ve Mevzuat Şubesi, İstanbul (2007a)

[7] Anonim**;** İTKİB "Bir Transit Ülkesi Olarak Hong Kong Temel Ekonomik Göstergeler Transit Ticaret Hacmi Genel ve Sektörel Bilgiler" İTKİB Genel Sekreterliği Ar&Ge ve Mevzuat Şubesi İstanbul, Mart (2007b)

[8] Anonim "Modanın Merkezi Fransa" İTKİB Genel Sekreterliği Ar&Ge ve Mevzuat Şubesi, İstanbul 2008

[9] Anonim; "Fransız Tekstil ve Hazır Giyim Pazarı Hakkında Not" http://www.musavirlikler.gov.tr/altdetay.cfm?AltAlanID=370&dil=TR&ulke=F, Erişim Tarihi: 12.02.2009

[10] Anonim "Tekstil&Konfeksiyon Sektörleri Açısından İspanya" İTKİB Genel Sekreterliği Ar&Ge ve Mevzuat Şubesi, İstanbul 2008
[11] Anonim; "Hedef Pazar Kanada'nın Hazır Giyim ve Tekstil Sektörü Pazar Analizi" İhracat Genel Müdürlüğü Tekstil ve Konfeksiyon Dairesi Başkanlığı, Ankara 2002
[12] Arı, S., Bilgin, M.H., Karabulut, G., Danış, H.; "Türk Hazır Giyim Sektöründe rekabet Gücü Analizi ve Rekabet Gücünü Artırıcı Politika Önerileri" Om Yayınevi, ISBN 975-6530-62-6, İstanbul (2004)
[13] Çekiç, H.; "Türk Tekstil ve Hazır Giyim Sanayii'nin Durumu ve İhracatına Yönelik Ekonometrik Analiz" Yüksek Lisans Tezi, T.C. Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (2004)
[14] Emek, A.; "Danimarka Hazır Giyim Pazarı" T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Ankara (2007)
[15] Kabal, A.K.; "1980-2005 Yılları Arasında Uygulanan Ekonomik Politikalar ve Bunların Dış Ticaret Üzerindeki Etkileri" T.C. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum (2007)
[16] Keleş, İ.; "Tekstil ve Konfeksiyon Sektörünün Özellikleri ve Türkiye'nin İhracatındaki Yeri ile Önemi" Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (2000)
[17] Kılınç, F. S.; " Dış Pazar Analizi ve Ürün Geliştirme Stratejileri: Denim Pazarında Uygulama" Yüksek Lisans Tezi, T.C. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler enstitüsü, (2003)
[18] Li, Y., Shen, Y., Yao, L., Newton, E., "The Dünya Trade Organization and International Denim Trading" The Textile Institute, Woodhead Publishing Limited Cambridge, England, (2003)
[19] Ünlü, N.; "Hollanda Dış Giyim Pazarı" T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Ankara (2007)
[20] Yi Li, Lei Yao, Richard M. Jones; "Report on the Production, Sales and Trade od Denim in Hong Kong Journal of Fashion Marketing and Management" 1361-2026 (2001) Vol.5,3,241-259